

HRVATSKA NARODNA BANKA

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

SADRŽAJ

	stranica
Izvešće neovisnog revizora	1
Izveštaj o dobiti ili gubitku	4
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	5
Izveštaj o finansijskom položaju	6
Izveštaj o promjenama kapitala	7
Izveštaj o novčanim tokovima	8
Bilješke	9

Izješće neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješćaja Hrvatske narodne banke, koji obuhvaćaju izvješćaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2020. godine te izvješćaje o dobiti i gubitku, sveobuhvatnoj dobiti, novčanim tokovima i promjenama kapitala za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvješćaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvješćaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2020. godine, njezinu financijsku uspješnost i njezine novčane tokove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja usvojenim od strane Europske unije („EU MSFI“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, detaljnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješćaja*. Neovisni smo od Hrvatske narodne banke u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvješćaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Odgovornosti Savjeta Hrvatske narodne banke za financijske izvješćaje

Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za sastavljanje financijskih izvješćaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s EU MSFI te za one interne kontrole za koje Savjet Hrvatske narodne banke odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvješćaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvješćaja, Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Hrvatske narodne banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja u skladu s relevantnim zakonskim odredbama.

Savjet Hrvatske narodne banke odgovoran je za nadziranje procesa financijskog izvješćavanja, uspostavljenog od strane Hrvatske narodne banke.

Izvešće neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Hrvatske narodne banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Savjeta Hrvatske narodne banke.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Savjeta Hrvatske narodne banke te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Hrvatske narodne banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Hrvatska narodna banka ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Izješće neovisnog revizora Savjetu Hrvatske narodne banke (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješćaja (nastavak)

Komuniciramo sa Savjetom Hrvatske narodne banke u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlašteni revizori
Eurotower, Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

U ime i za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju:

Goran Horvat
Predsjednik Uprave, Hrvatski ovlašteni revizor

Zagreb, 15. ožujka 2021.

KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

KPMG Baltics AS

Vesetas iela 7
Riga, LV 1013
Latvija

U ime i za KPMG Baltics AS:

Armine Movsisjana
Predsjednica Uprave

Riga, 15. ožujka 2021.

IZVJEŠTAJ O DOBITI ILI GUBITKU

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2020.	2019.
Kamatni prihodi izračunati metodom efektivne kamatne stope	3	632.122	659.380
Ostali kamatni prihodi	3	86.240	169.471
Kamatni rashodi	4	<u>(126.660)</u>	<u>(324.986)</u>
Neto kamatni prihod		591.702	503.865
Prihodi od naknada i provizija	5a	55.889	53.762
Troškovi naknada i provizija	5b	<u>(21.548)</u>	<u>(22.834)</u>
Neto prihod od naknada i provizija	5	34.341	30.928
Prihodi od dividenda		–	5.419
Neto rezultat od ulaganja – metoda udjela		10.069	2.119
Neto rezultat od financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	6	(51.397)	(116.317)
Neto rezultat od dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	7	113.699	74.821
Neto tečajne razlike	8	(1.564)	833.626
Ostali prihodi	9	<u>6.420</u>	<u>11.038</u>
Prihod od poslovanja		703.270	1.345.499
Troškovi za zaposlenike	10.1	(203.055)	(186.407)
Materijalni i administrativni troškovi i usluge	10	(104.733)	(104.858)
Troškovi izrade novčanica i kovanog novca kuna	10	(69.808)	(68.002)
Troškovi amortizacije	10	<u>(41.880)</u>	<u>(35.984)</u>
Troškovi poslovanja	10	(419.476)	(395.251)
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	11	(14.894)	(9.519)
Umanjenje vrijednosti nekretnina	23	–	(590)
Povećanje rezervacija	12	<u>(2.935)</u>	<u>(13.001)</u>
Dobit	35	265.965	927.138
– raspoređeno u opće pričuve	35	(53.193)	(809.729)
– raspoređeno u državni proračun	35	<u>(212.772)</u>	<u>(117.409)</u>

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2020.	2019.
Dobit		265.965	927.138
Ostala sveobuhvatna dobit		575.630	952.541
<i>Stavke koje se neće naknadno prenijeti u dobit ili gubitak</i>		–	23.308
Promjene revalorizacijskih pričuva dugotrajne materijalne imovine	23	–	23.308
<i>Stavke koje su prenesene ili će se naknadno prenijeti u dobit ili gubitak</i>		575.630	929.233
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:		575.630	929.233
Dobici iz ponovnog mjerenja		691.148	1.003.403
Dobici od prodaje preneseni u dobit ili gubitak	7	(113.699)	(74.821)
Neto promjene rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	37.1.4	(1.819)	651
Ukupna sveobuhvatna dobit		841.595	1.879.679

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Imovina			
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	13	33.766.205	7.351.114
Depoziti kod drugih banaka	14	12.072.191	15.321.900
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	15	26.600.419	39.405.122
Kredit	16	4.532.045	1.914.408
Obratni repo ugovori	17	4.729.644	11.467.170
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	18	38.243.282	14.365.394
Sredstva kod Međunarodnoga monetarnog fonda	19	9.064.146	9.428.524
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	44.646.838	47.439.374
Ulaganja obračunata metodom udjela	21	51.076	25.736
Ostala imovina	22	6.347.601	5.066.565
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina	23	610.168	620.824
UKUPNO IMOVINA		<u>180.663.615</u>	<u>152.406.131</u>
Obveze			
Novčanice i kovani novac u optjecaju	24	41.792.678	38.734.616
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	25	90.723.476	74.624.796
Repo ugovori	26	3.756.698	5.998.829
Obveze prema državi i državnim institucijama	27	17.722.069	6.712.594
Obveze prema Međunarodnome monetarnom fondu	28	9.049.025	9.414.492
Ostale obveze	29	694.437	627.330
Rezervacije za troškove i rizike	30	62.702	59.767
Ukupno obveze		<u>163.801.085</u>	<u>136.172.424</u>
Kapital			
Temeljni kapital	31	2.500.000	2.500.000
Pričuve	31	14.362.530	13.733.707
Ukupno kapital		<u>16.862.530</u>	<u>16.233.707</u>
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		<u>180.663.615</u>	<u>152.406.131</u>

Financijske izvještaje prikazane na stranicama od 4. do 95. odobrili su dana 15. ožujka 2021.:

direktor Direkcije računovodstva:

Mario Varović

guverner:

Boris Vujčić

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

	Temeljni kapital	Opće pričuve	Rezerva fer vrijednosti za dužničke vrijednosne papire po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Revalorizacijske pričuve za nekretnine	Ukupne pričuve	Dobit ili gubitak	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2019.	2.500.000	10.820.897	821.893	328.647	11.971.437	—	14.471.437
Dobit	—	—	—	—	—	927.138	927.138
Ostala sveobuhvatna dobit	—	—	929.233	23.308	952.541	—	952.541
Ukupna sveobuhvatna dobit	—	—	929.233	23.308	952.541	927.138	1.879.679
Amortizacija revaloriziranih nekretnina	—	5.234	—	(5.234)	—	—	—
Raspodjela dobiti u opće pričuve (bilješka br. 35)	—	809.729	—	—	809.729	(809.729)	—
Raspodjela dobiti u državni proračun (bilješka br. 35)	—	—	—	—	—	(117.409)	(117.409)
Stanje 31. prosinca 2019.	2.500.000	11.635.860	1.751.126	346.721	13.733.707	—	16.233.707
Stanje 1. siječnja 2020.	2.500.000	11.635.860	1.751.126	346.721	13.733.707	—	16.233.707
Dobit	—	—	—	—	—	265.965	265.965
Ostala sveobuhvatna dobit	—	—	575.630	—	575.630	—	575.630
Ukupna sveobuhvatna dobit	—	—	575.630	—	575.630	265.965	841.595
Amortizacija revaloriziranih nekretnina	—	4.707	—	(4.707)	—	—	—
Raspodjela dobiti u opće pričuve (bilješka br. 35)	—	53.193	—	—	53.193	(53.193)	—
Raspodjela dobiti u državni proračun (bilješka br. 35)	—	—	—	—	—	(212.772)	(212.772)
Stanje 31. prosinca 2020.	2.500.000	11.693.760	2.326.756	342.014	14.562.530	—	16.862.530

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Bilješke na stranicama od 9. do 95. sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Novčani tok od poslovnih aktivnosti		
Primljene kamate	1.130.809	959.561
Plaćene kamate	(144.760)	(307.182)
Primljene naknade i provizije	55.682	53.029
Plaćene naknade i provizije	(18.527)	(12.710)
Primljene dividende i udjeli u dobiti	–	5.419
Ostali primici	120.588	91.879
Odljevi za plaće zaposlenika	(201.247)	(184.324)
Odljevi za izradu novčanica i kovаница	(81.776)	(117.114)
Plaćanje ostalih materijalnih i administrativnih troškova i usluga	(144.595)	(140.251)
Priljevi na osnovi depozita i obratnih repo ugovora kod drugih banaka	10.247.167	6.220.402
Priljevi/(odljevi) na osnovi kredita	(2.635.994)	134.507
Prodaja vrijednosnih papira koji se drže radi trgovanja	12.673.539	502.715
Priljevi na osnovi sredstava povjerenih na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	21.719	39.453
Kupnja deviznih vrijednosnih papira po amortiziranom trošku	(3.760.594)	(13.677.771)
Kupnja obveznica RH po amortiziranom trošku	(20.105.394)	–
Prodaja/(kupnja) vrijednosnih papira koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.766.590	(2.284.580)
Odljevi na osnovi ostalih sredstava	(14.427)	(149.180)
Odljevi na osnovi obveza prema MMF-u	(44)	(50)
Emisija gotovog novca u optjecaju	3.058.062	3.688.456
Priljevi/(odljevi) na osnovi obveza po repo ugovorima i ostalih obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama	12.398.736	(942.434)
Priljevi na osnovi obveza prema državi i državnim institucijama	10.400.916	3.710.334
Priljevi na osnovi ostalih obveza	620.860	249.382
Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti	26.387.310	(2.160.459)
Novčani tok od ulagačkih aktivnosti		
Kupnja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	(38.855)	(30.061)
Stjecanje vlasničkih uloga (kupnja vlasničkog udjela u HNZ-u)	(15.271)	–
Povrat/(uplata) dijela uplaćenoga kapitala u ESB	(2.783)	1.053
Neto novčani tok od ulagačkih aktivnosti	(56.909)	(29.008)
Novčani tok od financijskih aktivnosti		
Uplata raspoređenog viška prihoda u proračun RH	(117.409)	–
Odljevi na osnovi obveza za najmove	(2.428)	(992)
Neto novčani tok od financijskih aktivnosti	(119.837)	(992)
Učinak promjene tečaja – pozitivne tečajne razlike – na novac i novčane ekvivalente	97.367	67.280
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	26.307.931	(2.123.179)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	10.155.138	12.278.317
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja (bilješka br. 34)	36.463.069	10.155.138

Bilješke na stranicama od 9. do 95. sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

BILJEŠKA br. 1 – OPĆI PODACI I RAČUNOVODSTVENI STANDARDI

1.1. Opći podaci

Hrvatska narodna banka središnja je banka Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu, na Trgu hrvatskih velikana 3. Njezin je status utvrđen Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.). Hrvatska narodna banka sastavni je dio Europskog sustava središnjih banaka.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci koji je objavljen u "Narodnim novinama", br. 47 od 17. travnja 2020. izmijenjene su odredbe Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci kojima se omogućuje uspostava bliske suradnje Europske središnje banke s Hrvatskom narodnom bankom, kao i ulazak u jedinstveni sanacijski mehanizam, a dodatno su usklađene odredbe koje stupaju na snagu danom uvođenja eura kao službene novčane jedinice Republike Hrvatske. U području monetarne politike uvode se izmjene kojima je cilj omogućiti primjenu instrumenta koji, zbog postojećih ograničenja u domaćem zakonodavstvu, dosad nije bio primjenjivan. To se odnosi na negativne kamatne stope koje su, u praksi središnjih banaka posljednjih nekoliko godina, postale važan instrument monetarne politike i upravljanja likvidnošću te poticanja novčanog tržišta. Glede sastavljanja financijskih izvještaja Hrvatske narodne banke, ovim Zakonom propisuje se obvezna primjena Smjernice (EU) 2016/2249 Europske središnje banke od 3. studenoga 2016. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2016/34) od 1. siječnja 2021.

Republika Hrvatska ušla je u europski tečajni mehanizam (ERM II) 10. srpnja 2020., što je ključan korak u procesu uvođenja eura u Republici Hrvatskoj. Europska središnja banka donijela je istodobno odluku o uspostavljanju bliske suradnje s Hrvatskom narodnom bankom, čime je HNB postao dijelom jedinstvenoga nadzornog mehanizma (SSM). Od datuma stupanja na snagu odluke Europske središnje banke o bliskoj suradnji Republika Hrvatska sudjelovat će i u jedinstvenome sanacijskom mehanizmu (SRM).

Hrvatska narodna banka u vlasništvu je Republike Hrvatske, koja jamči za njezine obveze, a u ostvarivanju svojeg cilja i u izvršavanju svojih zadataka samostalna je i neovisna.

Cilj Hrvatske narodne banke jest održavanje stabilnosti cijena. Hrvatska narodna banka obavještava Hrvatski sabor o financijskom stanju, stupnju ostvarenja stabilnosti cijena i provedbi monetarne politike, a zastupa je guverner Hrvatske narodne banke.

Zadaci koje Hrvatska narodna banka obavlja u okviru Ustava i Zakona jesu:

- utvrđivanje i provođenje monetarne i devizne politike.
- držanje i upravljanje međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske
- izdavanje novčanica i kovanih novca
- izdavanje i oduzimanje odnosno ukidanje odobrenja i suglasnosti te donošenje drugih rješenja u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet, izdavanje elektroničkog novca te devizno poslovanje i poslovanje ovlaštenih mjenjača
- obavljanje supervizije i nadzora u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet i izdavanje elektroničkog novca
- provođenje ovlasti za sanaciju u skladu s propisima kojima se uređuje sanacija kreditnih institucija
- vođenje računa kreditnih institucija i obavljanje platnog prometa po tim računima, davanje kredita kreditnim institucijama i primanje u depozit sredstava kreditnih institucija
- uređivanje i unapređivanje platnog prometa i osiguravanje njegova nesmetanog funkcioniranja
- obavljanje zakonom utvrđenih poslova za Republiku Hrvatsku
- donošenje podzakonskih propisa u poslovima iz svoje nadležnosti
- provođenje makrobonitetne politike radi pridonosa očuvanju stabilnosti financijskog sustava u cjelini i
- obavljanje ostalih zakonom utvrđenih poslova.

Tijela su Hrvatske narodne banke Savjet Hrvatske narodne banke i guverner Hrvatske narodne banke.

Savjet Hrvatske narodne banke sastoji se od osam članova, a čine ga guverner, zamjenik guvernera i šest viceguvernera Hrvatske narodne banke.

Savjet Hrvatske narodne banke nadležan je i odgovoran za ostvarivanje cilja i izvršavanje zadataka Hrvatske narodne banke te utvrđuje politike povezane s djelovanjem Hrvatske narodne banke.

Članovi su Savjeta Hrvatske narodne banke:

- prof. dr. sc. Boris Vujčić, guverner
- dr. sc. Sandra Švaljek, zamjenica guvernera
- dr. sc. Michael Faulend, viceguverner
- Bojan Fras, viceguverner
- mr. sc. Slavko Tešija, viceguverner
- dr. sc. Roman Šubić, viceguverner
- mr. sc. Martina Drvar, viceguvernerka

– mr. sc. Ivana Jakir-Bajo, viceguvernerka (od 1. srpnja 2020.).

U financijskim izvještajima Hrvatske narodne banke ne iskazuju se financijski izvještaji ovisnog društva Hrvatskoga novčarskog zavoda d.o.o. jer nisu značajni za financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.

1.2. Računovodstveni standardi

Nekonsolidirani financijski izvještaji Hrvatske narodne banke pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji obuhvaćaju Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), njihove dopune i povezana tumačenja te Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI), njihove dopune i povezana tumačenja, koje je utvrdila Europska komisija, a objavljeni su u Službenom listu Europske unije. Priprema financijskih izvještaja Hrvatske narodne banke u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u EU-u regulirana je odredbama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci i Zakona o računovodstvu.

1.2.1. Primjena novih i revidiranih standarda

Financijski izvještaji za tekuće izvještajno razdoblje izrađeni su prema istim računovodstvenim politikama koje su primijenjene na financijske izvještaje za godinu koja je završila 31. prosinca 2019., uz upotrebu standarda koji se moraju primijeniti u EU-u od 1. siječnja 2020.

U 2019. i 2020. objavljene su, s obveznom primjenom u EU-u za godišnja razdoblja koja počinju od 1. siječnja 2020., izmjene standarda kako je prikazano u sljedećoj tablici.

<i>Službeni list EU-a</i>	<i>Standard</i>
SL L 316, 6. 12. 2019.	Izmjene upućivanja na Konceptijski okvir u Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (više standarda i tumačenja)
SL L 318, 10. 12. 2019.	Definicija izraza "značajno": MRS 1 – Prezentiranje financijskih izvještaja (izmjene i dopune) MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške (izmjene i dopune)
SL L 12, 16. 1. 2020.	Reforma referentnih kamatnih stopa: MRS 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje (izmjene i dopune) MSFI 7 – Financijski instrumenti: objavljivanje (izmjene i dopune)

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

<i>Službeni list EU-a</i>	<i>Standard</i>
	MSFI 9 – Financijski instrumenti (izmjene i dopune)
SL L 127, 22. 4. 2020.	MSFI 3 – Poslovna spajanja (izmjene i dopune)
SL L 331, 12. 10. 2020.	Oлакšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19: MSFI 16 – Najmovi (izmjene i dopune)

Navedeni standardi i tumačenje primijenjeni su u sastavljanju financijskih izvještaja za 2020. godinu, a njihova primjena nije imala znatnog utjecaja na financijske izvještaje Hrvatske narodne banke. Reforma referentnih kamatnih stopa nije imala utjecaja na financijske izvještaje Hrvatske narodne banke u izvještajnom razdoblju.

1.2.2. Standardi i tumačenja utvrđeni u EU-u koji nisu primijenjeni u sastavljanju financijskih izvještaja za 2020.

U 2020. objavljene su, s obveznom primjenom u EU-u za godišnja razdoblja koja počinju od 1. siječnja 2021., izmjene standarda kako je prikazano u sljedećoj tablici.

<i>Službeni list EU-a</i>	<i>Standard</i>
SL L 425, 16. 12. 2020.	Produljenje privremenog izuzeća od primjene MSFI-ja 9: MSFI 4 – Ugovori o osiguranju (izmjene i dopune)

Primjena navedene izmjene i dopune MSFI-ja neće imati znatnog utjecaja na financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.

Hrvatska narodna banka nije izabrala mogućnost ranijeg datuma primjene novih standarda, izmjena i dopuna standarda te njihovih tumačenja, koje je donio EU, a čija je primjena u 2020., s obzirom na početak financijske godine koji je određen 1. siječnja, dobrovoljna (neobvezna).

1.2.3. Standardi i tumačenja koji nisu utvrđeni u EU-u

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (engl. *International Accounting Standards Board – IASB*) i Odbor za tumačenje međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (engl. *International Financial Reporting Interpretations Committee – IFRIC*) objavili su određeni broj novih standarda i tumačenja koji još nisu doneseni u EU-u. Procjenjuje se da njihova primjena ne bi imala znatnog utjecaja na pripremu financijskih izvještaja Hrvatske narodne banke ako bi Hrvatska narodna banka nastavila sastavljati financijske izvještaje u

skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u EU-u.

1.3. Osnova pripreme

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom obračunske metode i načela povijesnog troška, osim kod financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, kod dužničkih vrijednosnih papira u financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te zemljišta i zgrada koji se iskazuju u revaloriziranom iznosu, što je njihova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za naknadno akumuliranu amortizaciju za zgrade i naknadno akumulirane gubitke od umanjenja.

Funkcijska valuta i valuta prezentiranja Hrvatske narodne banke jest kuna. Financijski izvještaji izraženi su u tisućama kuna.

Financijski izvještaji zasnivaju se na pretpostavci o vremenskoj neograničenosti poslovanja.

1.4. Primjena procjena i prosudba

Pri pripremi financijskih izvještaja za 2020. rukovodstvo se koristilo određenim prosudbama, procjenama i pretpostavkama koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te na objavljene iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Te se procjene zasnivaju na najboljim saznanjima rukovodstva o aktualnim događajima i radnjama, a stvarni se rezultati na kraju mogu razlikovati od tih procjena.

Troškovi tiskanja novčanica početno se razgraničuju i priznaju u Izvještaju o dobiti ili gubitku tijekom razdoblja od deset godina, a troškovi kovanja kovanog novca tijekom razdoblja od dvanaest godina. Vremensko razgraničenje zasniva se na procjeni korisnog vijeka novčanica i kovanog novca koji uključuje pohranu novčanica i kovanog novca u trezoru (logističke pričuve za redovitu opskrbu gotovinskih centara i strateške pričuve gotovog novca, odnosno pohrana neprikladnoga gotovog novca do njegova uništenja) i prosječno vrijeme njihove upotrebe u optjecaju.

Značajne prosudbe rukovodstva u primjeni računovodstvenih politika te osnovni izvori neizvjesnosti procjena razlikuju se od onih koji su primijenjeni pri pripremi godišnjih financijskih izvještaja za 2019. s obzirom na to da se pri pripremi ovih financijskih izvještaja razmatrao i utjecaj pandemije bolesti COVID-19 na financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.

Hrvatska narodna banka ograničuje izloženost kreditnom riziku ulaganjem međunarodnih pričuva u visokokvalitetne instrumente s najmanjim stupnjem rizičnosti poput državnih obveznica, obveznica za koje jamči država, bankovnih obveznica s državnim jamstvom i osiguranih obveznica, u instrumente međunarodnih financijskih institucija visokoga kreditnog rejtinga te u kolateralizirane i nekolateralizirane depozite. Kolateralizirani depoziti osigurani su državnim obveznicama iste vrijednosti ili vrijednosti veće od one samog depozita, a nekolateralizirani depoziti ulažu se samo kod središnjih banaka i međunarodnih financijskih institucija. Pri određivanju činjenice je li došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja uzet je u obzir utjecaj pandemije bolesti COVID-19 na izračun očekivanih kreditnih gubitaka te su u obzir uzeti svi razumni i pouzdani podaci koji su bili dostupni bez nepotrebnih troškova i truda, a koji mogu utjecati na kreditni rizik financijskog instrumenta. Financijski instrumenti koji imaju investicijski kreditni rejting smatraju se financijskim instrumentima niskoga kreditnog rizika, a budući da se sredstva međunarodnih pričuva ulažu kod financijskih institucija i država investicijskoga kreditnog rejtinga, pandemija bolesti COVID-19 nije znatno utjecala na povećanje kreditnog rizika nakon početnog priznavanja.

1.4.1. Fer vrijednost i hijerarhija fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi se primila za prodanu imovinu ili platila za prenesenu obvezu u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan mjerenja (izlazna cijena).

Tehnike mjerenja koje se primjenjuju pri određivanju fer vrijednosti jesu tržišni, troškovni i dobitni pristup. Tržišni pristup služi se cijenama i drugim relevantnim informacijama iz tržišnih transakcija identičnom ili sličnom imovinom ili obvezama. Troškovni pristup tehnika je vrednovanja kojom se dobiva iznos koji bi bio potreban u sadašnjem trenutku da se zamijeni uslužni kapacitet neke imovine (koji se često naziva i tekući trošak zamjene). Dobitni pristup svodi buduće iznose (npr. novčani tok ili prilode i rashode) na jedan tekući (tj. diskontirani) iznos.

Hijerarhija fer vrijednosti sastoji se od tri razine podataka koji ulaze u tehnike vrednovanja kojima se mjeri fer vrijednost:

- razina 1 – ulazni podaci jesu cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu odnosno obvezu koje su subjektu dostupne na datum mjerenja
- razina 2 – ulazni podaci jesu ulazni podaci koji nisu cijene koje kotiraju i vidljivi su za predmetnu imovinu odnosno obvezu, izravno ili neizravno
- razina 3 – ulazni podaci jesu ulazni podaci o predmetnoj imovini odnosno obvezi koji nisu vidljivi (nije riječ o dostupnim provjerljivim tržišnim podacima).

U postupku mjerenja fer vrijednosti primjenjuju se primjerene tehnike mjerenja za koje su dostupni potrebni podaci, uz maksimalnu uporabu vidljivih i minimalnu uporabu ulaznih podataka koji nisu vidljivi na aktivnom tržištu.

Hrvatska narodna banka priznaje reklasifikacije između pojedinih razina fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja u kojem se dogodila promjena.

Detaljnije objave o mjerenju fer vrijednosti financijske imovine i obveza nalaze se u bilješci broj 36.

1.4.2. Gubici od umanjenja financijske imovine

Potreba za umanjenjem vrijednosti financijske imovine procjenjuje se kako je opisano u računovodstvenoj politici o umanjenju vrijednosti financijske imovine.

1.4.3. Neizvjesnost procjena povezanih sa sudskim sporovima

Hrvatska narodna banka formirala je rezervacije za sudske sporove u iznosu od 36.535 tisuća kuna (2019.: 36.545 tisuća kuna). Rukovodstvo vjeruje da su navedene rezervacije dostatne. Detaljne objave o rezervacijama za sudske sporove navedene su u bilješci br. 30.

1.5. Mjere za ublažavanje ekonomskih posljedica pandemije bolesti COVID-19

Zbog globalnog širenja pandemije bolesti COVID-19 središnje banke diljem svijeta poduzele su različite mjere kako bi se pružila ekonomska potpora usmjerena na suočavanje s ekonomskim posljedicama izbijanja pandemije na pojedince, kućanstva i poduzeća. Kao odgovor na krizu središnje su banke upotrijebile niz mjera koje su im bile na raspolaganju: smanjenje kamatnih stopa, odobravanje kredita, programe kupnje imovine i druge mjere za osiguranje likvidnosti i stabilnosti financijskog sustava.

Hrvatska narodna banka poduzela je niz mjera za ublažavanje ekonomskih posljedica pandemije:

- Poduzela je niz mjera iz područja monetarne politike s ciljem održavanja stabilnosti tečaja i financijske stabilnosti: kupnje državnih obveznica radi održavanja stabilnosti na tržištu državnih vrijednosnih papira te devizne intervencije s ciljem očuvanja stabilnosti tečaja i osiguravanja devizne likvidnosti, a strukturnim i redovnim operacijama povećana je likvidnost bankovnog sustava.
- Prilagodila je pristup superviziji poslovanja kreditnih institucija kako bi banke lakše osigurale likvidnost i time poduprle održavanje gospodarske aktivnosti i očuvanje radnih mjesta.

- Na području platnog prometa i poslovanja s klijentima banaka izdala je niz preporuka s ciljem olakšanja poslovanja za građane u ovome kriznom razdoblju.
- U odnosu na svoje ključne zadaće, zaposlenike, poslovne procese i poslovne prostore Hrvatska narodna banka provodi mjere koje osiguravaju nesmetano i redovito obavljanje svih ključnih funkcija središnje banke, ali i kreditnih institucija koje Hrvatska narodna banka nadzire. Radi zaštite zaposlenika, kao i zaštite posjetitelja, odnosno prevencije daljnjeg širenja zaraze, Hrvatska narodna banka poduzela je i sljedeće mjere: držanje fizičke udaljenosti, nošenje zaštitnih maski, izbjegavanje okupljanja većeg broja ljudi (osobito u zatvorenim prostorima), pranje/dezinfekciju ruku, mjerenje temperature te dezinfekciju obuće pri dolasku na posao na barijerama koje su postavljene na svim lokacijama.

1.6. Promjene u prezentaciji financijskih izvještaja 2019. godine

S ciljem kvalitetnijeg prezentiranja financijskih izvještaja pojedine pozicije u Izvještaju o dobiti ili gubitku i u Izvještaju o financijskom položaju izmijenjene su u 2020. u odnosu na 2019.

Troškovi poslovanja u iznosu od 395.251 tisuću kuna koji su u 2019. iskazani kao jedna pozicija u Izvještaju o dobiti ili gubitku raščlanjeni su u 2020. po grupama troškova koji čine Troškove poslovanja, i to na: Troškove za zaposlenike u iznosu od 186.407 tisuća kuna, Materijalne i administrativne troškove i usluge u iznosu od 104.858 tisuća kuna, Troškove izrade novčanica i kovanica u iznosu od 68.002 tisuće kuna i Troškove amortizacije u iznosu od 35.984 tisuće kuna.

Umanjenje vrijednosti u iznosu od 10.109 tisuća kuna u 2019. iskazano je kao jedna pozicija u Izvještaju o dobiti ili gubitku, a u 2020. raščlanjeno je na pozicije Umanjenje za očekivane kreditne gubitke u iznosu od 9.519 tisuća kuna i Umanjenje vrijednosti nekretnina u iznosu od 590 tisuća kuna.

Vlasnički vrijednosti papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – neopoziva odluka, koji su u 2019. iskazani kao zasebna pozicija u Izvještaju o financijskom položaju u iznosu od 59.165 tisuća kuna, reklasificirani su u skladu s izvještajnom praksom središnjih banaka Europskog sustava središnjih banaka na poziciju Ostala imovina.

Rezervacije za troškove i rizike u iznosu od 59.767 tisuća kuna iskazane su kao zasebna pozicija u Izvještaju o financijskom položaju, a ne kao u 2019. u okviru pozicije Ostale obveze.

Navedene su reklasifikacije samo prezentacijske prirode te nemaju utjecaj na rezultat za godinu ili kapital na kraju godine.

BILJEŠKA br. 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Kamatni prihodi i rashodi

U kamatne prihode uključuju se prihodi od kupona financijskih instrumenata. Kamatni prihodi uvećavaju se za obračunatu amortizaciju diskonta na kupljene vrijednosne papire, a umanjuju se za obračunatu amortizaciju premije na kupljene vrijednosne papire.

Prihodi od kamata za financijske instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se u Izvještaju o dobiti ili gubitku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Pri obračunu prihoda od kamata efektivna kamatna stopa primjenjuje se na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine osim kod:

- kupljene ili stvorene financijske imovine umanjene za kreditne gubitke (za takvu financijsku imovinu na amortizirani trošak financijske imovine iz početnog priznavanja primjenjuje se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik) i
- financijske imovine koja nije kupljena ni stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, ali je naknadno postala financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (za takvu financijsku imovinu na amortizirani trošak financijske imovine primjenjuje se efektivna kamata stopa).

Prihod od kamata na dužničke vrijednosne papire po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak priznaje se primjenom nominalne kuponske kamatne stope i iskazuje se na poziciji Ostali kamatni prihodi u Izvještaju o dobiti ili gubitku.

Obračunate kamate koje proizlaze iz negativnih kamatnih stopa na financijsku imovinu prikazuju se kao kamatni rashod.

Obračunate kamate koje proizlaze iz negativnih kamatnih stopa na financijske obveze prikazuju se kao kamatni prihod.

2.2. Prihodi od naknada i provizija i troškovi naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija zarađeni pružanjem usluga Hrvatske narodne banke priznaju se u trenutku pružanja usluge.

Troškovi naknada i provizija iskazuju se u Izvještaju o dobiti ili gubitku u razdoblju u kojem su usluge primljene.

2.3. Prihodi od dividenda

Prihodi od dividenda na vlasničke vrijednosne papire priznaju se u Izvještaju o dobiti ili gubitku u trenutku nastanka prava na primitak dividende.

2.4. Prihodi i rashodi na osnovi tečajnih razlika

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u kune prema tečaju važećem na dan transakcije. Stavke iskazane u stranim valutama ponovo se preračunavaju na datum izvještaja o financijskom položaju primjenom tečaja važećeg na taj datum. Dobici i gubici nastali preračunavanjem monetarnih stavki priznaju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali. Preračunavanje se obavlja prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke.

Prihodi i rashodi nastali pri kupoprodaji deviza uključuju se u realizirane prihode i rashode razdoblja u kojem su nastali. Sve ostale tečajne razlike iskazuju se kao nerealizirani dobiti ili gubici u razdoblju kada se pojave.

Nemonetarna imovina i obveze u stranim valutama koje su iskazane po povijesnom trošku primjenom tečaja na datum transakcije ne preračunavaju se ponovo na datum izvještaja o financijskom položaju, tj. tečajne se razlike ne utvrđuju.

Tečajevi najznačajnijih valuta na dan 31. prosinca 2020. iznosili su:

1 USD = 6,139039 HRK (2019.: 6,649911 HRK)

1 EUR = 7,536898 HRK (2019.: 7,442580 HRK)

1 XDR = 8,869642 HRK (2019.: 9,227696 HRK).

2.5. Prihodi i rashodi rezerviranja

Prihodi ili rashodi nastali na osnovi rezerviranja priznaju se u Izvještaju o dobiti ili gubitku na kraju

obračunskog razdoblja na koje se odnose.

Hrvatska narodna banka priznaje rezervaciju ako ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu koja je nastala na osnovi prošlih događaja, ako postoji vjerojatnost da će za podmirenje obveze biti potreban odljev resursa te ako je moguće pouzdano procijeniti iznos obveze. Ako sva tri navedena uvjeta nisu ispunjena, rezervacija se ne priznaje.

2.6. Financijski instrumenti

Hrvatska narodna banka pri priznavanju, vrednovanju i klasifikaciji financijske imovine primjenjuje odredbe MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti.

2.6.1. Priznavanje i prestanak priznavanja financijske imovine

Hrvatska narodna banka priznaje financijsku imovinu u svom izvještaju o financijskom položaju samo u slučaju kada Hrvatska narodna banka postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti instrumenta.

Redovita kupnja ili prodaja financijske imovine priznaje se i prestaje priznavati primjenom računovodstva na datum namire. Datum namire jest datum na koji se imovina isporučuje Hrvatskoj narodnoj banci ili na koji Hrvatska narodna banka isporučuje imovinu.

Depoziti i krediti početno se priznaju na datum nastanka.

Hrvatska narodna banka prestaje priznavati financijsku imovinu samo u slučaju ako:

- isteknu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine
- prenese financijsku imovinu na način da prenese ugovorna prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine ili zadrži ugovorna prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine, ali preuzme ugovornu obvezu da će isplatiti novčane tokove jednome primatelju ili više njih
- prenese gotovo sve rizike i koristi vlasništva nad financijskom imovinom
- ne prenese niti zadrži gotovo sve rizike i koristi vlasništva nad financijskom imovinom, a nije zadržala nadzor nad financijskom imovinom.

2.6.2. Početno i naknadno vrednovanje financijske imovine

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se mjeri po fer vrijednosti bez uključivanja transakcijskih troškova, a kod financijske imovine koja nije određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka fer vrijednost uvećava se za transakcijske troškove.

Nakon početnog mjerenja Hrvatska narodna banka mjeri financijsku imovinu:

- po amortiziranom trošku
- po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Troškovi prodanih vrijednosnih papira određuju se primjenom metode ponderiranoga prosječnog troška.

Mjerenje po amortiziranom trošku

Amortizirani trošak financijske imovine iznos je po kojemu se financijska imovina mjeri pri početnom priznavanju, umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju, primjenom metode efektivne kamatne stope, svih razlika između početnog iznosa i iznosa pri dospijeću te usklađen za sve rezervacije za umanjenje vrijednosti.

Metoda efektivne kamatne stope metoda je izračuna amortiziranog troška financijske imovine te raspoređivanja i priznavanja prihoda od kamata u računu dobiti i gubitka tijekom određenog razdoblja.

Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se točno diskontiraju procijenjena buduća plaćanja u novcu ili primitak novca tijekom očekivanog vijeka trajanja financijske imovine na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine.

Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine amortizirani je trošak financijske imovine prije usklađivanja za rezervacije za umanjenje vrijednosti.

2.6.3. Klasifikacija financijske imovine

Hrvatska narodna banka klasificira financijsku imovinu kao imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka na osnovi:

- poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom i
- obilježja financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima.

Poslovni model odnosi se na način na koji Hrvatska narodna banka upravlja svojom financijskom imovinom radi stvaranja novčanih tokova. Poslovni su modeli u Hrvatskoj narodnoj banci:

- poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova
- poslovni model čiji se cilj ostvaruje prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine i
- ostali poslovni modeli.

Hrvatska narodna banka upravlja financijskom imovinom, koja se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, radi ostvarenja novčanih tokova prikupljanjem ugovornih plaćanja tijekom vijeka trajanja instrumenta. Pri određivanju činjenice je li moguće ostvarenje novčanih tokova prikupljanjem ugovornih novčanih tokova od financijske imovine potrebno je razmotriti učestalost, vrijednost i vrijeme prodaje u prošlim razdobljima, razloge te prodaje i očekivanja glede prodajnih aktivnosti u budućim razdobljima. Prodaje mogu biti u skladu s poslovnim modelom čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova ako su rijetke ili beznačajne po svojoj vrijednosti, pojedinačno ili skupno.

U okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine Hrvatska narodna banka drži financijsku imovinu čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine. U usporedbi s poslovnim modelom čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, u okviru ovoga poslovnog modela prodaje su obično češće i vrijednost im je veća jer je prodaja financijske imovine sastavni, a ne sporedni element ostvarenja cilja poslovnog modela.

Hrvatska narodna banka upravlja financijskom imovinom koja se drži u okviru ostalih poslovnih modela s ciljem ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine. Odluke se donose na osnovi fer vrijednosti imovine, a čak i ako Hrvatska narodna banka prikupi ugovorne novčane tokove dok u posjedu ima financijsku imovinu, cilj takvoga poslovnog modela ne ostvaruje se prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine.

Za financijsku imovinu koja se drži u sklopu poslovnog modela čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova ili u sklopu poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine, potrebno je odrediti jesu li ugovorni novčani tokovi imovine

samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice. Samo ona financijska imovina koja udovoljava uvjetu "samo plaćanje glavnice i kamata" može se klasificirati u kategoriju financijske imovine po amortiziranom trošku ili u kategoriju financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Procjenjuje se da su ugovorni novčani tokovi financijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata (udovoljavaju uvjetima tzv. SPPI testa – engl. *Solely Payments of Principal and Interest*) ako financijska imovina, između ostalog, ima sljedeća obilježja:

- sadržava fiksni kupon
- vrijednost glavnice isplaćuje se na dan dospijeća obveznice
- nema vezanih opcija, npr. opciju konverzije, opciju *call* ili *put*.

Hrvatska narodna banka dužna je, isključivo ako mijenja svoj poslovni model upravljanja financijskom imovinom, reklasificirati svu financijsku imovinu na koju utječe promjena poslovnog modela.

2.6.3.1. Financijska imovina po amortiziranom trošku

Financijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- financijska se imovina drži u sklopu poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Za financijsku imovinu koja je klasificirana u kategoriju financijske imovine po amortiziranom trošku u dobit ili gubitak priznaju se prihodi od kamata utvrđeni primjenom metode efektivne kamatne stope, dobiti ili gubici koji proizlaze iz promjene tečaja i očekivani kreditni gubici. Pri prestanku priznavanja financijske imovine dobiti ili gubici priznaju se u računu dobiti i gubitka.

U kategoriju financijske imovine po amortiziranom trošku klasificiraju se dužnički vrijednosni papiri, novac, depoziti kod banaka i bankovnih institucija, obratni repo ugovori, krediti, potraživanja od kupaca i druga potraživanja koja odgovaraju definiciji financijskog instrumenta.

2.6.3.2. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- financijska se imovina drži u sklopu poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine te
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Dobit ili gubitak od dužničkih vrijednosnih papira koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, s iznimkom kamata izračunatih metodom efektivne kamatne stope, dobiti ili gubitaka od umanjenja vrijednosti, i dobiti i gubitka od tečajnih razlika, sve do prestanka priznavanja financijske imovine ili njezine reklasifikacije.

Ako se dužnički vrijednosni papiri prestanu priznavati, kumulativna dobit ili gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se iz vlasničkoga kapitala u račun dobiti i gubitka kao reklasifikacijsko usklađenje.

Za dužničke vrijednosne papire koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznosi koji se priznaju u računu dobiti i gubitka jednaki su iznosima koji bi bili priznati u računu dobiti i gubitka da je imovina mjerena po amortiziranom trošku.

Dužnički vrijednosni papiri koji se drže u sklopu poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja, a novčani su tokovi samo plaćanje glavnice i kamata, klasificiraju se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

2.6.3.3. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako se ne mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Hrvatska narodna banka može, pri početnom priznavanju, odlučiti da se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedosljednost pri mjerenju ili priznavanju ("računovodstvena neusklađenost") koja bi u protivnome nastala zbog mjerenja imovine ili obveza ili priznavanja dobiti i gubitka povezanih s tom imovinom ili obvezama na različitim osnovama.

Dobit ili gubitak po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaje se u računu dobiti i gubitka.

2.6.3.4. Ulaganja u vlasničke instrumente

Vlasnički instrumenti koji se ne drže radi trgovanja (svi vlasnički instrumenti Hrvatske narodne banke) naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Promjena fer vrijednosti ulaganja u vlasničke instrumente prikazuje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Iznosi priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadno se ne prenose u račun dobiti i gubitka. Kumulativna dobit ili gubitak može se prenositi unutar vlasničkoga kapitala.

Ova ulaganja nisu monetarna stavka te stoga dobit i gubitak prikazani u sveobuhvatnoj dobiti uključuju sve povezane devizne komponente.

Dividende na ulaganja u vlasničke instrumente priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Ulaganja u vlasničke instrumente određena su kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i obuhvaćaju ulaganja u dionice BIS-a i SWIFT-a te uplaćeni kapital ESB-a. Ova se ulaganja mjere po trošku jer nemaju kotirane tržišne cijene na aktivnom tržištu i njihova se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti.

Hrvatska narodna banka dužna je, isključivo ako mijenja svoj poslovni model upravljanja financijskom imovinom, reklasificirati svu financijsku imovinu na koju utječe promjena poslovnog modela.

2.6.4. Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Hrvatska narodna banka priznaje rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, dužničku financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, potraživanja na osnovi najma i ugovornu imovinu.

Rezervacije za umanjenje vrijednosti za financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i njima se ne umanjuje knjigovodstvena vrijednost financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju.

Ako se kreditni rizik financijskog instrumenta od početnog priznavanja do datuma izvještavanja nije znatno povećao, rezervacije za umanjenje vrijednosti izračunavaju se u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima u dvanaestomjesečnom razdoblju.

Ako se kreditni rizik financijskog instrumenta nakon početnog priznavanja znatno povećao, rezervacije za umanjenje vrijednosti izračunavaju se u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja instrumenta.

Hrvatska narodna banka priznaje dobit ili gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka ili poništenja.

Na svaki izvještajni datum ispituje se je li nakon početnog priznavanja došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika financijskog instrumenta.

Pretpostavlja se da nije došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika financijskog instrumenta nakon početnog priznavanja ako je na izvještajni datum određen nizak kreditni rizik financijskog instrumenta.

Kreditna kvaliteta financijskog instrumenta pri početnom priznavanju i promjena kreditne kvalitete financijskog instrumenta nakon početnog priznavanja prate se u tri razine (engl. *stage*) kreditne kvalitete.

U razini 1 nalaze se financijski instrumenti koji imaju nizak kreditni rizik pri početnom priznavanju ili se kreditni rizik nije znatno povećao nakon početnog priznavanja. Za ovu razinu izračunavaju se rezervacije za umanjenje vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima u dvanaestomjesečnom razdoblju, a kamate se obračunavaju na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine.

U razini 2 nalaze se financijski instrumenti kod kojih je došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja. Za financijske instrumente u ovoj razini rezervacije za umanjenje vrijednosti izračunavaju se u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja instrumenta, a kamate se obračunavaju na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine.

U razini 3 nalazi se financijska imovina umanjena za kreditne gubitke. Za financijske instrumente u ovoj razini izračunavaju se očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta, a kamate se obračunavaju na amortizirani trošak financijske imovine.

Pretpostavlja se da je došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika financijskog instrumenta ako je dugoročni kreditni rejting financijskog instrumenta, koji je pri inicijalnom priznavanju bio u investicijskom razredu, pao ispod investicijskog razreda.

Osnovni su kriteriji za prelazak financijskog instrumenta iz razine 1 u razinu 2:

- pad dugoročnoga kreditnog rejtinga financijskog instrumenta ispod investicijskog razreda rejtinga agencije Fitch, a ako nema ocjene, onda se kao sekundarni izvor rabi ocjena agencije Moody's pa Standard & Poor's i/ili
- prekoračenje dospjeća ugovornih plaćanja dulje od 30 dana.

Osnovni su kriteriji za svrstavanje financijskog instrumenta u razinu 3:

- pad dugoročnoga kreditnog rejtinga financijskog instrumenta ispod investicijskog razreda rejtinga agencije Fitch, a ako nema ocjene, onda se kao sekundarni izvor rabi ocjena agencije Moody's pa Standard & Poor's i prekoračenje dospjeća ugovornih plaćanja dulje od 90 dana za instrumente s dodijeljenim rejtingom agencije za rejting
- prekoračenje dospjeća ugovornih plaćanja dulje od 90 dana, za instrumente s internim rejtingom.

Vrijednost financijske imovine umanjuje se za kreditne gubitke kao posljedica jednog ili više događaja koji štetno utječu na procijenjene buduće novčane tokove od te financijske imovine. Dokazi umanjena financijske imovine za kreditne gubitke uključuju važne podatke o sljedećim događajima:

- znatnim financijskim poteškoćama izdavatelja ili dužnika
- povredi ugovora, primjerice neispunjenju obveza ili prekoračenju dospjeća
- davanju koncesije ili koncesija od zajmodavca ili zajmodavaca u korist zajmoprimca zbog ekonomskih ili pravnih razloga povezanih s financijskim poteškoćama zajmoprimca, što zajmodavac u protivnome ne bi razmatrao
- vjerojatnosti da će zajmoprimac pokrenuti stečajni postupak ili drugi oblik financijske reorganizacije
- nestanku aktivnog tržišta za odnosnu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća i
- kupnji ili izdavanju financijske imovine s velikim diskontom koji odražava nastale kreditne gubitke.

Osım osnovnih kriterija za određivanje razine kreditne kvalitete pri određivanju toga je li došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja, uzimaju se u obzir razumni i pouzdani podaci koji su dostupni bez nepotrebnih troškova i truda, a koji mogu utjecati na kreditni rizik financijskog instrumenta.

Hrvatska narodna banka mjeri očekivane kreditne gubitke financijskog instrumenta na način koji odražava:

- nepristran i na osnovi vjerojatnosti određen iznos na osnovi procjene raspona mogućih ishoda
- vremensku vrijednost novca i
- razumne i utemeljene podatke, dostupne na datum izvještavanja bez nepotrebnih troškova ili napora, o prošlim događajima, tekućim uvjetima te predviđanjima budućih gospodarskih uvjeta.

Ako se kreditni rizik financijskog instrumenta, za koji su u prethodnom izvještajnom razdoblju izmjerene rezervacije za umanjenje vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja, poboljšao u mjeri da se financijski instrument razvrstava u razinu 1, rezervacije za umanjenje vrijednosti mjere se u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima u dvanaestomjesečnom razdoblju.

Očekivani kreditni gubici odnose se na procjenu kreditnih gubitaka na osnovi vjerojatnosti (sadašnja vrijednost svih manjkova novea) tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta. Novčani je manjak razlika između novčanih tokova koji Hrvatskoj narodnoj banci dospijevaju u skladu s ugovorom i novčanih tokova čiji primitak Hrvatska narodna banka očekuje. Model za izračun očekivanih kreditnih gubitaka opisan je u bilješci 37.1.3.

Otpis

Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine izravno se umanjuje ako nema razumnih očekivanja (ako se procjenjuje da dužnik nema imovine ili izvora prihoda koji bi mogli stvoriti novčane tokove dovoljne za vraćanje iznosa koji su predmet otpisa) glede povrata financijske imovine, u cijelosti ili djelomično. Otpis je događaj koji dovodi do prestanka priznavanja.

2.6.5. Financijske obveze

Hrvatska narodna banka priznaje financijsku obvezu u svom izvještaju o financijskom položaju samo u slučaju kada Hrvatska narodna banka postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti instrumenta. Financijska se obveza početno priznaje na datum nastanka.

Financijska se obveza prestaje priznavati u izvještaju o financijskoj položaju kada i isključivo kada se ona podmiri, odnosno kad se obveza iz ugovora ispuni, poništi ili kad istekne.

Pri početnom priznavanju financijske se obveze mjere po njihovoj fer vrijednosti, koja se u slučaju financijske obveze koja nije određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka umanjuje za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati izdavanju financijske obveze.

Hrvatska narodna banka klasificira svoje obveze kao obveze koje se naknadno mjere po amortiziranom trošku osim novčanica i kovanica koje se iskazuju po nominalnoj vrijednosti. Financijske se obveze ne reklasificiraju.

2.7. Repo ugovori i obratni repo ugovori

Hrvatska narodna banka ugovara kupnje/prodaje vrijednosnih papira ugovarajući ponovnu prodaju/kupnju u biti istih instrumenata na određeni datum u budućnosti po fiksnoj cijeni. Vrijednosni papiri koji su kupljeni s obvezom ponovne prodaje u budućnosti ne priznaju se u Izvještaju o financijskom položaju.

Izdaci koji se zasnivaju na tim ugovorima priznaju se kao krediti dani bankama ili drugim financijskim institucijama, a osigurani su odgovarajućim vrijednosnim papirima iz ugovora o reotkupu. Vrijednosni papiri prodani na temelju ugovora o reotkupu ne isknižuju se, već se i nadalje iskazuju u Izvještaju o financijskom položaju. Primici od prodaje vrijednosnih papira priznaju se kao obveze prema bankama ili drugim financijskim institucijama. Razlika između cijene pri prodaji i cijene pri ponovnoj kupnji raspodjeljuje se tijekom razdoblja transakcije i uključuje u kamatne prihode ili kamatne rashode.

2.8. Depoziti kod drugih banaka

Depoziti kod domaćih i stranih banaka jesu iznosi na računima koji nemaju karakter transakcijskog novca.

2.9. Međunarodni monetarni fond

Hrvatska narodna banka fiskalni je agent Republike Hrvatske za Međunarodni monetarni fond i depozitar Međunarodnoga monetarnog fonda. Sredstva kod Međunarodnoga monetarnog fonda obuhvaćaju člansku kvotu, devizni tekući račun i beskamatni depozit kod Međunarodnoga monetarnog fonda, a obveze prema Međunarodnom monetarnom fondu čine mjenice, računi Međunarodnoga monetarnog fonda 1 i 2 te obveze za neto kumulativnu alokaciju.

Devizni tekući račun i depozit te obveze za neto kumulativnu alokaciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda nominirani su u posebnim pravima vučenja (SDR) i mjere se po amortiziranom trošku.

Članska kvota, mjenice, računi Međunarodnoga monetarnog fonda 1 i 2 mjere se po trošku, nominirani su u kunama i vezani uz SDR (revaloriziraju se na izvještajni datum primjenom tečaja SDR-a na taj datum). Budući da se iznosi u SDR-ima ne revaloriziraju, promjene na ovim računima nastaju zbog tečajnih razlika.

2.10. Ulaganja obračunata metodom udjela

Od 1. srpnja 2020. Hrvatska narodna banka vlasnik je 100% udjela Hrvatskoga novčarskog zavoda d.o.o. pa se ovo ulaganje smatra ulaganjem u ovisno društvo, a do 30. lipnja 2020. Hrvatska narodna banka imala je značajan utjecaj u Hrvatskom novčarskom zavodu, koji se smatrao pridruženim subjektom. Hrvatska narodna banka obračunava svoj udio u Hrvatskom novčarskom zavodu metodom udjela. Konsolidirani financijski izvještaji ne sastavljaju se jer ulaganje u Hrvatski novčarski zavod nije kvantitativno ni kvalitativno značajno.

Metoda udjela je računovodstvena metoda kojom se ulaganje, tj. udio prvobitno iskazuje po trošku i zatim uskladuje da bi se obuhvatile promjene nastale u ulagateljevu udjelu u neto imovini subjekta koji je predmetom ulaganja nakon stjecanja. U dobit i gubitak ulagatelja ulazi njegov udio u dobiti i gubitku subjekta koji je predmetom ulaganja, a ostala sveobuhvatna dobit ulagatelja uključuje njegov udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti subjekta koji je predmet ulaganja.

2.11. Plemeniti metali

Plemeniti metali koji kotiraju na svjetskom tržištu priznaju se prema tržišnoj vrijednosti. Dobici i gubici nastali zbog promjene fer vrijednosti priznaju se u Izvještaju o dobiti ili gubitku izvještajnog razdoblja u kojemu su nastali.

2.12. Gotovina u optjecaju

Zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj jest kuna. Novčanice i kovani novac u optjecaju iskazuju se u nominalnoj vrijednosti.

2.13. Novac i novčani ekvivalenti

U Izvještaju o novčanim tokovima pod novcem i novčanim ekvivalentima iskazani su novac u blagajni HNB-a, devizna efektivna u trezoru HNB-a, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, sredstva na računu HNB-a kod Međunarodnoga monetarnog fonda, sredstva na računu HNB-a u HSVP-u i sredstva na računu HNB-a u sustavu TARGET2.

2.14. Oporezivanje

U skladu sa zakonskim odredbama Hrvatska narodna banka nije obveznik poreza na dobit.

2.15. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina priznaju se u Izvještaju o financijskom položaju prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Iznimku čine zemljišta i zgrade koji se iskazuju u revaloriziranom iznosu, što je njihova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za naknadno akumuliranu amortizaciju za zgrade i naknadno akumulirane gubitke od umanjenja. Pri obračunu amortizacije primjenjuje se linearna metoda.

Revalorizacijski dobitak iskazan je kao posebna stavka unutar ostale sveobuhvatne dobiti. Gubici iz revalorizacije terete revalorizacijske rezerve do visine prije priznatih revalorizacijskih viškova, a gubici iznad prije priznatih viškova terete Izvještaj o dobiti ili gubitku izvještajnog razdoblja.

Revalorizacijska rezerva uključena u kapital u vezi s pojedinim nekretninama, postrojenjima i opremom može se izravno prenijeti u opće pričuve kad se imovina prestane priznavati. To uključuje prijenos cijele rezerve kad se imovina povuče iz uporabe ili otudi. Međutim, revalorizacijska se rezerva prenosi i pri korištenju odnosne imovine. U tom je slučaju iznos prenesene rezerve razlika između amortizacije zasnovane na revaloriziranoj knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i amortizacije zasnovane na izvornom trošku nabave imovine. Prijenosi iz revalorizacijske rezerve u opće pričuve ne provode se preko računa dobiti i gubitaka.

Preispitivanjem korisnog vijeka uporabe nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine, a kao rezultat većeg iskustva i novih informacija, u 2020. godini došlo je do promjene računovodstvene procjene korisnog vijeka trajanja u amortizacijskoj skupini namještaj i oprema, kao što je i prikazano u tablici koja slijedi.

Korisni vijek uporabe nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine:

Naziv amortizacijske skupine	Korisni vijek uporabe za 2020. (broj godina uporabe)	Korisni vijek uporabe za 2019. (broj godina uporabe)
Nekretnine	20 – 50	20 – 50
Računala i računalna infrastruktura	5 – 8	5 – 8
Namještaj i oprema	2 – 20	4 – 20
Motorna vozila	4	4
Programska oprema i licencije	2 – 10	2 – 10

Rezultat primjene nove procjene korisnog vijeka uporabe unutar amortizacijske skupine namještaj i oprema jest taj da je trošak amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine u izvještajnom razdoblju veći za 281 tisuću kuna od troška koji bi bio priznat da nije došlo do promjene procjene korisnog vijeka uporabe.

2.16. Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine preispituje se na kraju svakoga izvještajnog razdoblja kako bi se utvrdilo postoje li pokazatelji mogućeg umanjenja vrijednosti. Ako takvi pokazatelji postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za imovinu s neodređenim korisnim vijekom upotrebe te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi nadoknadivi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac veća od njezina nadoknativog iznosa. Jedinica koja stvara novac najmanja je određiva skupina imovine koja stvara priljeve novca koji su uglavnom neovisni o priljevu novca od druge imovine ili drugih skupina imovine. Jedinica koja stvara novac za Hrvatsku narodnu banku cijela je Hrvatska narodna banka. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobit ili gubitak.

Nadoknativa vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac njezina je fer vrijednost umanjena za troškove otuđenja ili njezina vrijednost pri uporabi, ovisno o tome što je više. Vrijednost pri uporabi sadašnja je vrijednost budućih novčanih tokova za koju se očekuje da će proizaći iz imovine ili jedinice koja stvara novac. Vrijednost pri uporabi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost s pomoću diskontne stope koja odražava trenutačnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja da bi se utvrdilo je li gubitak umanjen ili više i ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ako je došlo do promjena u procjenama koje su bile primijenjene za određivanje nadoknativog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

2.17. Troškovi zaposlenika

Hrvatska narodna banka ima obvezu plaćanja obveznih mirovinskih doprinosa. Obveza Hrvatske narodne banke prestaje u trenutku kad se doprinosi podmire. Doprinosi se priznaju kao trošak u računu dobiti i gubitka kako nastaju.

Obveze na osnovi dugoročnih primanja zaposlenika, kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se u neto iznosu sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja na datum izvještavanja. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze primjenjuje se metoda projicirane kreditne jedinice.

2.18. Raspoređivanje viška i pokrivanje manjka prihoda nad rashodima

Višak prihoda nad rashodima raspoređuje se u opće pričuve i u korist državnog proračuna u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci. U skladu s člankom 35. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 47/2020.) raspored dobiti za financijsku godinu 2020. izvršit će se prema odredbama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 75/2008, i 54/2013.), i to u skladu s člankom 57., koji govori o raspoređivanju viška i pokrivanju manjka prihoda nad rashodima. Raspoređivanje viška prihoda nad rashodima u opće pričuve obavlja se u iznosu koji utvrđuje Savjet Hrvatske narodne banke. Višak prihoda nad rashodima koji se u tekućoj financijskoj godini raspoređuje u opće pričuve ne može biti manji od ostvarene neto dobiti s osnove usklađivanja vrijednosti pozicija bilance stanja s promjenama tečaja ili s promjenama tržišnih cijena, ili veći od 20% ostvarenog viška prihoda nad rashodima. Iznimno, ako je višak prihoda nad rashodima manji od ostvarene neto dobiti s osnove usklađivanja vrijednosti pozicija bilance stanja s promjenama tečaja i s promjenama tržišnih cijena, višak prihoda nad rashodima u cijelosti se raspoređuje u opće pričuve. Ostatak viška prihoda nad rashodima, nakon raspoređivanja u opće pričuve, izvanredni je prihod državnog proračuna. Manjak prihoda nad rashodima Hrvatska narodna banka pokriva iz općih pričuva. Manjak prihoda nad rashodima koji nije moguće pokriti iz općih pričuva pokriva se iz državnog proračuna.

BILJEŠKA br. 3 – KAMATNI PRIHODI

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Devizni depoziti	3.577	62.608
Kreditni domaćim bankama	17.018	24.874
Devizni obratni repo ugovori	11.049	101.322
Devizni vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	11.341	3.945
Obveznice Republike Hrvatske po amortiziranom trošku	100.731	–
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	446.815	412.740
Devizni repo ugovori (negativne kamate)	35.177	53.122
Ostalo	6.414	769
<i>Ukupno kamatni prihodi izračunati metodom efektivne kamatne stope</i>	<u>632.122</u>	<u>659.380</u>
Vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja	<u>86.240</u>	<u>169.471</u>
<i>Ukupno ostali kamatni prihodi</i>	<u>86.240</u>	<u>169.471</u>
Ukupno kamatni prihodi	<u>718.362</u>	<u>828.851</u>

BILJEŠKA br. 4 – KAMATNI RASHODI

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Devizni repo ugovori	8.908	89.310
Depoziti Ministarstva financija	9.166	59.776
Devizni depoziti (negativne kamate)	47.646	56.687
Devizni obratni repo ugovori (negativne kamate)	60.754	119.135
Najmovi	186	78
	<u>126.660</u>	<u>324.986</u>

BILJEŠKA br. 5 – NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Prihodi od naknada i provizija (bilješka br. 5.a)	55.889	53.762
Troškovi naknada i provizija (bilješka br. 5.b)	<u>(21.548)</u>	<u>(22.834)</u>
	<u>34.341</u>	<u>30.928</u>

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

a) Prihodi od naknada i provizija

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Naknade za superviziju kreditnih institucija	48.428	46.511
Ostalo	7.461	7.251
	55.889	53.762

Hrvatska narodna banka naplaćuje naknadu za superviziju kreditnih institucija na temelju Zakona o kreditnim institucijama, a obveznici plaćanja naknade za superviziju jesu kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija sa sjedištem izvan Republike Hrvatske. Visina, način izračuna i način plaćanja naknade za superviziju određuju se Odlukom o naknadi za superviziju kreditnih institucija koju donosi guverner Hrvatske narodne banke.

b) Troškovi naknada i provizija

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Troškovi pohrane i čuvanja vrijednosnih papira	10.067	11.660
Obvezni doprinos proračunu EBA-e	4.172	4.011
Ostalo	7.309	7.163
	21.548	22.834

Uredbom (EU) br. 1093/2010 o osnivanju Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo (*European Banking Authority – EBA*) definirano je da su nadležna tijela članovi Europskog sustava financijskog nadzora (*European System of Financial Supervision – ESFS*), koji čini i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (*EBA*). Hrvatska narodna banka prema navedenoj je Uredbi kao tijelo nadležno za nadzor kreditnih institucija sastavni dio Europskog sustava financijskog nadzora (*ESFS-a*) te u skladu s njom predstavnik Hrvatske narodne banke sudjeluje kao član u rukovodećem tijelu EBA-e Odboru nadzornih tijela (*Board of Supervisors – BoS*). Odbor nadzornih tijela svake godine na način propisan člankom 63. navedene Uredbe donosi proračun EBA-e. Prihodi EBA-e iz kojih se financira proračun sastoje se, među ostalim, i od obveznih doprinosa nacionalnih nadležnih tijela koji se uplaćuju u skladu s formulom koja se zasniva na ponderiranju glasova.

**BILJEŠKA br. 6 – NETO REZULTAT OD FINANCIJSKE IMOVINE PO FER VRIJEDNOSTI
KROZ DOBIT ILI GUBITAK**

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Neto rezultat kupoprodaje vrijednosnih papira namijenjenih trgovanju	(15.158)	(28.963)
Realizirani dobiti od sredstava povjerenih na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	<u>21.751</u>	<u>39.453</u>
<i>Ukupno realizirani dobiti/(gubici)</i>	6.593	10.490
Neto rezultat revalorizacije vrijednosnih papira namijenjenih trgovanju	(59.124)	(127.402)
Neto rezultat revalorizacije sredstava povjerenih na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	(750)	(691)
Neto rezultat revalorizacije plemenitih metala	<u>1.884</u>	<u>1.286</u>
<i>Ukupno nerealizirani dobiti/(gubici)</i>	<u>(57.990)</u>	<u>(126.807)</u>
	<u>(51.397)</u>	<u>(116.317)</u>

**BILJEŠKA br. 7 – NETO REZULTAT OD DUŽNIČKIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA PO FER
VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT**

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Neto rezultat prodaje dužničkih vrijednosnih papira u EUR	113.699	75.222
Neto rezultat prodaje dužničkih vrijednosnih papira u USD	<u>–</u>	<u>(401)</u>
	<u>113.699</u>	<u>74.821</u>

BILJEŠKA br. 8 – NETO TEČAJNE RAZLIKE

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Neto nerealizirane tečajne razlike	(51.200)	809.729
Neto realizirane tečajne razlike	<u>49.636</u>	<u>23.897</u>
	<u>(1.564)</u>	<u>833.626</u>

Najveći utjecaj na neto tečajne razlike u izvještajnom razdoblju imao je rast tečaja EUR/HRK (1,27%) te pad tečaja USD/HRK (7,68%) između dva izvještajna datuma.

BILJEŠKA br. 9 – OSTALI PRIHODI

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Prihodi od prodaje numizmatike i investicijskog zlata	1.135	3.880
Ostali prihodi	5.285	7.158
	<u>6.420</u>	<u>11.038</u>

BILJEŠKA br. 10 – TROŠKOVI POSLOVANJA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Troškovi za zaposlenike (bilješka br. 10.1)	203.055	186.407
Materijalni i administrativni troškovi i usluge	104.733	104.858
Troškovi izrade novčanica i kovanog novca kuna	69.808	68.002
Troškovi amortizacije	41.880	35.984
	<u>419.476</u>	<u>395.251</u>

U sklopu materijalnih i administrativnih troškova i usluga iskazani su troškovi održavanja zgrada i druge materijalne imovine, režijski troškovi, troškovi održavanja mrežnih programa, troškovi uredskog materijala, troškovi sitnog inventara, troškovi stručnog usavršavanja te drugi tekući troškovi. Troškovi najamnina koji se odnose na kratkoročne najmove, odnosno najmove imovine niske vrijednosti u 2020. iznosili su 2.133 tisuće kuna (2019.: 1.862 tisuće kuna).

Troškovi amortizacije imovine s pravom uporabe u 2020. iznose 2.793 tisuće kuna (2019.: 1.208 tisuća kuna) i iskazuju se u okviru Troškova amortizacije. Imovina s pravom uporabe amortizira se primjenom linearne metode, od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka uporabe ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum raniji.

BILJEŠKA br. 10.1 – TROŠKOVI ZA ZAPOSLENIKE

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Neto plaće	103.984	93.157
Doprinosi iz plaća i na plaće	54.680	49.399
Porezi i prezezi	22.649	20.217
Ostali troškovi za zaposlenike	21.742	23.634
	<u>203.055</u>	<u>186.407</u>

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

Prosječan broj zaposlenika u 2020. godini bio je 690 (2019.: 671). Ukupni troškovi za zaposlenike za 2020. iznose 203.055 tisuća kuna, od čega se iznos od 32.938 tisuća kuna odnosi na doprinose za mirovinsko osiguranje (2019.: 186.407 tisuća kuna, od čega su se 30.503 tisuće kuna odnosile na doprinose za mirovinsko osiguranje).

BILJEŠKA br. 11 – UMANJENJE VRIJEDNOSTI ZA OČEKIVANE KREDITNE GUBITKE

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Rezervacije za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		
Nova umanjena vrijednosti za očekivane kreditne gubitke prema MSFI-ju 9	42.264	47.787
Poništenja umanjena vrijednosti za očekivane kreditne gubitke prema MSFI-ju 9	<u>(27.370)</u>	<u>(38.268)</u>
	<u>14.894</u>	<u>9.519</u>

U izvještajnom razdoblju nije bilo naplate po financijskoj imovini koja se nalazi u razini 3 (engl. *stage*) kreditne kvalitete financijskih instrumenata. Kretanja u rezervacijama za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom godine prikazana su u bilješci 37.1.4.

BILJEŠKA br. 12 – POVEĆANJE/(SMANJENJE) REZERVACIJA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
Rezervacije za rizike i troškove		
Nove rezervacije (bilješka br. 30)	14.077	23.223
Ukinute rezervacije (bilješka br. 30)	<u>(11.142)</u>	<u>(10.222)</u>
	<u>2.935</u>	<u>13.001</u>

BILJEŠKA br. 13 – GOTOVINA I SREDSTVA NA TEKUĆIM RAČUNIMA KOD DRUGIH BANAKA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Novac u blagajni HNB-a	2.177	970
Devizna efektivna u trezoru HNB-a	25.164.951	2.962.825
Sredstva na tekućim računima kod stranih banaka	8.534.873	4.327.949
Sredstva na računu HNB-a u sustavu TARGET2	64.615	59.574
	<u>33.766.616</u>	<u>7.351.318</u>
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(411)	(204)
	<u>33.766.205</u>	<u>7.351.114</u>

Objašnjenja sustava TARGET2 navedena su u bilješci 25.

BILJEŠKA br. 14 – DEPOZITI KOD DRUGIH BANAKA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Depoziti kod stranih središnjih banaka	11.739.112	15.194.343
Depoziti kod stranih poslovnih banaka	337.700	133.421
Depoziti kod domaćih poslovnih banaka	2.082	2.946
	<u>12.078.894</u>	<u>15.330.710</u>
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(6.703)	(8.810)
	<u>12.072.191</u>	<u>15.321.900</u>

Zemljopisna koncentracija depozita kod drugih banaka:

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Hrvatska	2.077	2.938
Europa	12.070.114	15.318.962
	<u>12.072.191</u>	<u>15.321.900</u>

BILJEŠKA br. 15 – FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja (bilješka br. 15.a)	25.362.372	38.065.903
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama (bilješka br. 15.b)	1.228.636	1.331.694
Plemeniti metali	9.411	7.525
	<u>26.600.419</u>	<u>39.405.122</u>

a) Vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Vrijednosni papiri nominirani u EUR	20.730.766	32.265.349
Vrijednosni papiri nominirani u USD	4.631.606	5.800.554
	<u>25.362.372</u>	<u>38.065.903</u>

Vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja uključuju obračunate kamate u iznosu od 38.055 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2020. (31. prosinca 2019.: 93.281 tisuću kuna).

b) Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama nominirana u USD	1.228.636	1.331.694
	<u>1.228.636</u>	<u>1.331.694</u>

BILJEŠKA br. 16 – KREDITI

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Kreditni domaćim bankama	4.533.335	1.914.914
Ostali krediti	29	34
	<u>4.533.364</u>	<u>1.914.948</u>
Umanjenje vrijednosti za kreditne gubitke	(1.319)	(540)
	<u>4.532.045</u>	<u>1.914.408</u>

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

Kreditni domaćim bankama obuhvaćaju kredite uz financijsko osiguranje koji su instrument za provođenje operacija na otvorenom tržištu reguliran Odlukom o provođenju monetarne politike Hrvatske narodne banke. Kredit uz financijsko osiguranje povratna je transakcija kojom Hrvatska narodna banka pušta likvidnost drugoj ugovornoj strani uz financijsko osiguranje vrijednosnim papirima prenesenima u skup prihvatljive imovine.

Ukupna fer vrijednost primljenih kolaterala po kreditima uz financijsko osiguranje na dan 31. prosinca 2020. iznosila je 5.160.822 tisuće kuna (31. prosinca 2019.: 2.144.026 tisuća kuna).

BILJEŠKA br. 17 – OBRATNI REPO UGOVORI

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Devizni obratni repo ugovori	<u>4.729.869</u>	<u>11.467.741</u>
	4.729.869	11.467.741
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	<u>(225)</u>	<u>(571)</u>
	4.729.644	11.467.170

Ukupna fer vrijednost primljenih kolaterala po deviznim obratnim repo ugovorima (državne obveznice zemalja rejtinga od Aaa do Baa1, vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija rejtinga Aaa i osigurane obveznice rejtinga Aaa) na dan 31. prosinca 2020. iznosi 4.689.013 tisuća kuna (31. prosinca 2019.: 11.492.828 tisuća kuna).

BILJEŠKA br. 18 – DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Devizni dužnički vrijednosni papiri (bilješka br. 18.a)	18.274.949	14.373.081
Obveznice Republike Hrvatske (bilješka br. 18.b)	<u>19.994.169</u>	<u>–</u>
	38.269.118	14.373.081
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	<u>(25.836)</u>	<u>(7.687)</u>
	38.243.282	14.365.394

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

a) Devizni dužnički vrijednosni papiri

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Devizni dužnički vrijednosni papiri	18.197.441	14.308.359
Obračunate kamate	77.508	64.722
	<u>18.274.949</u>	<u>14.373.081</u>
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(8.651)	(7.687)
	<u>18.266.298</u>	<u>14.365.394</u>

b) Obveznice Republike Hrvatske

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Obveznice Republike Hrvatske	19.842.648	–
Obračunate kamate	151.521	–
	<u>19.994.169</u>	<u>–</u>
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(17.185)	–
	<u>19.976.984</u>	<u>–</u>

Hrvatska narodna banka s ciljem održavanja likvidnosti i stabilnosti financijskog sustava zbog pandemije bolesti COVID-19 poduzela je niz mjera iz područja monetarne politike, uključujući kupnju obveznica Republike Hrvatske.

BILJEŠKA br. 19 – SREDSTVA KOD MEĐUNARODNOGA MONETARNOG FONDA

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Članska kvota	6.363.088	6.619.913
Sredstva u posebnim pravima vučenja (SDR)	2.696.453	2.803.820
Depoziti	4.605	4.791
	<u>9.064.146</u>	<u>9.428.524</u>

BILJEŠKA br. 20 – DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

Struktura ulaganja u dužničke vrijednosne papire po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit jest sljedeća:

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Dužnički vrijednosni papiri	44.419.450	47.174.201
Obračunate kamate	227.388	265.173
	44.646.838	47.439.374

Rezervacije za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za dužničke vrijednosne papire po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznose 10.544 tisuće kuna (2019.: 12.363 tisuće kuna).

BILJEŠKA br. 21 – ULAGANJA OBRAČUNATA METODOM UDJELA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Ulaganje u Hrvatski novčarski zavod	51.076	25.736
	51.076	25.736

Ulaganje Hrvatske narodne banke u Hrvatskom novčarskom zavodu ulaganje je u ovisnom subjektu na kraju izvještajnog razdoblja, a do 30. lipnja 2020. bilo je ulaganje u pridruženi subjekt i evidentira se primjenom metode udjela. Hrvatski novčarski zavod nema kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu. Vlasnički udio Hrvatske narodne banke u kapitalu Hrvatskoga novčarskog zavoda do 30. lipnja 2020. iznosio je 42,6%, a od 1. srpnja 2020. Hrvatska narodna banka postala je vlasnikom 100% udjela Hrvatskoga novčarskog zavoda.

Sljedeća tablica prikazuje najvažnije podatke o Hrvatskom novčarskom zavodu na datum stjecanju kontrole 1. 7. 2020.:

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	
Ukupno plaćena naknada u novcu i novčanim ekvivalentima	15.271
Ukupna imovina	95.100
<i>Dugotrajna imovina</i>	22.386
<i>Iznos novca i novčanih ekvivalenata ovisnog društva</i>	2.681
<i>Ostala kratkotrajna imovina</i>	69.866
<i>Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi</i>	167
Ukupne obveze	57.857
<i>Kratkoročne obveze</i>	57.857
Kapital	34.562

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

Udio Hrvatske narodne banke u dobiti Hrvatskoga novčarskog zavoda za 2020. iznosio je 10.103 tisuće kuna, a ukupan iznos priznat u dobiti ili gubitku, koji uključuje i uskladu udjela u dobiti za 2019., iznosio je 10.069 tisuća kuna (2019.: 2.119 tisuća kuna).

Hrvatski novčarski zavod domaće je trgovačko društvo čija je osnovna djelatnost proizvodnja novca i medalja od zlata i drugih plemenitih metala, proizvodnja kovanoga i prigodnoga optjecajnog novca, proizvodnja nakita i srodnih proizvoda te trgovina zlatom i drugim plemenitim metalima, jubilarnim kovanim novcem i medaljama od zlata i drugih plemenitih metala.

Sljedeća tablica prikazuje sažete financijske informacije Hrvatskoga novčarskog zavoda:

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	<i>2020.</i>	<i>2019.</i>
Ukupna imovina	76.580	106.014
<i>Dugotrajna imovina</i>	21.353	36.458
<i>Kratkotrajna imovina</i>	54.974	69.279
<i>Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi</i>	253	277
Ukupne obveze	32.225	44.805
<i>Rezerviranja</i>	–	500
<i>Kratkoročne obveze</i>	32.194	44.295
<i>Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja</i>	31	10
Kapital	44.355	61.209
Ukupni prihodi	78.572	87.050
Ukupni rashodi	(66.258)	(80.008)
Dobit prije oporezivanja	12.314	7.042
<i>Porez na dobit</i>	(2.220)	(1.503)
Dobit razdoblja	10.094	5.739
Ostala sveobuhvatna dobit	–	–
Ukupna sveobuhvatna dobit	10.094	5.739

Sažete financijske informacije Hrvatskoga novčarskog zavoda iskazane su na osnovi revidiranih financijskih izvještaja Hrvatskoga novčarskog zavoda.

BILJEŠKA br. 22 – OSTALA IMOVINA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Dionice BIS-a	41.914	41.914
Dionice SWIFT-a	80	80
Uplaćeni kapital ESB-a	19.954	17.171
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit-neopoziva odluka	61.948	59.165
Obračunate kamate	7.514	7.917
Sredstva ostalih sudionika u sustavu TARGET2	5.726.455	4.467.861
Ostala financijska imovina	27.938	27.889
	5.761.907	4.503.667
Umanjenje vrijednosti za kreditne gubitke	(7.525)	(7.526)
Ukupno ostala financijska imovina	5.754.382	4.496.141
Ukupno financijska imovina	5.816.330	4.555.306
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	479.648	443.181
Numizmatika	11.377	9.458
Ostala nefinancijska imovina	40.246	58.620
Ukupno ostala nefinancijska imovina	531.271	511.259
Ukupno ostala imovina	6.347.601	5.066.565

Vlasničke vrijednosne papire po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – neopoziva odluka čine uplaćeni kapital Europske središnje banke – ESB-a (engl. *European Central Bank* – ECB) te dionice BIS-a i SWIFT-a. Ova se ulaganja vrednuju po trošku nabave jer nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i njihova se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti. Hrvatska narodna banka nema namjeru prodavati ova ulaganja u budućnosti.

Na osnovi posjedovanja 2.441 dionice Banke za međunarodne namire (engl. *Bank for International Settlements* – BIS), nominalne vrijednosti 5.000 SDR-a po dionici, Hrvatska narodna banka članica je BIS-a, što joj pruža mogućnost korištenja usluga BIS-a središnjim bankama i drugim financijskim organizacijama. U skladu sa Statutom BIS-a od vrijednosti upisanih dionica uplaćeno je 25%, a ostatak od 75% čini "kapital na poziv", tj. uplaćuje se po pozivu BIS-a. U 2020. nije bilo isplate dividende na osnovi BIS-ovih dionica (2019.: 5.419 tisuća kuna).

Hrvatska narodna banka također je članica Udruženja za međunarodne međubankovne financijske komunikacije (engl. *Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication – SWIFT*). Na osnovi tog članstva Hrvatska narodna banka sudjeluje u međunarodnom transferu financijskih poruka. Šest dionica SWIFT-a nominalne vrijednosti od 125 eura po dionici koje Hrvatska narodna banka posjeduje plaćene su u cijelosti.

Uplaćeni kapital Europske središnje banke – ESB-a (engl. *European Central Bank – ECB*) čini sudjelujući interes Hrvatske narodne banke u ESB-u. Prema članku 28. Statuta Europskog sustava središnjih banaka – ESSB-a (engl. *European System of Central Banks – ESCB*) nacionalne središnje banke – NSB (engl. *National Central Bank – NCB*) iz ESSB-a jedini su upisnici kapitala ESB-a. Upisi kapitala ovise o udjelima koji su utvrđeni u skladu s člankom 29. Statuta ESSB-a, a koji se prilagođuju svakih pet godina nakon osnivanja ESB-a. Budući da Republika Hrvatska nije dio europodručja, primjenjuju se prijelazne odredbe članka 47. Statuta ESSB-a, prema kojem je Hrvatska narodna banka imala obvezu platiti ESB-u 3,75% iznosa upisanoga kapitala kao doprinos za pokriće troškova poslovanja ESB-a. Hrvatska narodna banka, kao nacionalna središnja banka izvan europodručja, nema pravo na primitak odgovarajućeg udjela pri raspodjeli dobiti ESB-a, a nema ni obvezu pokrića gubitka ESB-a.

Bank of England napustila je Europski sustav središnjih banaka zbog izlaska Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije 31. siječnja 2020., a ponderi u ključu za upis kapitala Europske središnje banke, pripisani preostalim nacionalnim središnjim bankama, prilagođeni su s učinkom od 1. veljače 2020.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

Tablica 1. Prilagodba ključa za upis kapitala ESB-a od 1. 2. 2020.

NSB	Ključ za upis kapitala ESB-a	
	do 31. 1. 2020. (%)	od 1. 2. 2020. (%)
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,5280	2,9630
Deutsche Bundesbank	18,3670	21,4394
Eesti Pank	0,1968	0,2291
Central Bank of Ireland	1,1754	1,3772
Bank of Greece	1,7292	2,0117
Banco de España	8,3391	9,6981
Banque de France	14,2061	16,6108
Banca d'Italia	11,8023	13,8165
Central Bank of Cyprus	0,1503	0,1750
Latvijas Banka	0,2731	0,3169
Lietuvos bankas	0,4059	0,4707
Banque centrale du Luxembourg	0,2270	0,2679
Central Bank of Malta	0,0732	0,0853
De Nederlandsche Bank	4,0677	4,7662
Oesterreichische Nationalbank	2,0325	2,3804
Banco de Portugal	1,6367	1,9035
Banka Slovenije	0,3361	0,3916
Národná banka Slovenska	0,8004	0,9314
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2708	1,4939
Ukupno za nacionalne središnje banke europodručja	69,6176	81,3286
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	0,8511	0,9832
Česká národní banka	1,6172	1,8794
Danmarks Nationalbank	1,4986	1,7591
Hrvatska narodna banka	0,5673	0,6595
Magyar Nemzeti Bank	1,3348	1,5488
Narodowy Bank Polski	5,2068	6,0335
Banca Națională a României	2,4470	2,8289
Sveriges Riksbank	2,5222	2,9790
Bank of England	14,3374	—
Ukupno za nacionalne središnje banke izvan europodručja	50,3824	18,6714
SVEUKUPNO	100,00	100,00

Europska središnja banka održala je iznos upisanoga kapitala u visini 10.825.007 tisuća eura nakon što je Bank of England napustila Europski sustav središnjih banaka. Udio Bank of England u upisanom kapitalu Europske središnje banke iznosio je 14,3% i preraspoređen je među nacionalnim središnjim bankama europodručja i preostalim nacionalnim središnjim bankama izvan europodručja. Stoga se povećao udio Hrvatske narodne banke u upisanom kapitalu Europske središnje banke s 0,5673% na 0,6595%, pa je slijedom toga Hrvatska narodna banka uplatila Europskoj središnjoj banci iznos od 374 tisuće eura u 2020.

Hrvatska narodna banka upisala je kapital ESB-a u iznosu od 71.391 tisuću eura, a uplatila iznos od 2.677 tisuća eura.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

Tablica 2. Upisani i uplaćeni kapital ESB-a

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

NSB	Upisani kapital do 31. 1. 2020.	Upaćeni kapital do 31. 1. 2020.	Upisani kapital od 1. 2. 2020.	Upaćeni kapital 31. 12. 2020.*
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	273.656	273.656	320.745	276.291
Deutsche Bundesbank	1.988.229	1.988.229	2.320.817	1.999.160
Eesti Pank	21.304	21.304	24.800	21.363
Central Bank of Ireland	127.237	127.237	149.082	128.420
Bank of Greece	187.186	187.186	217.767	187.585
Banco de España	902.708	902.708	1.049.820	904.319
Banque de France	1.537.811	1.537.811	1.798.120	1.548.908
Banca d'Italia	1.277.600	1.277.600	1.495.637	1.288.347
Central Bank of Cyprus	16.270	16.270	18.944	16.318
Latvijas Banka	29.563	29.563	34.304	29.550
Lietuvos bankas	43.939	43.939	50.953	43.891
Banque centrale du Luxembourg	24.573	24.573	29.000	24.981
Central Bank of Malta	7.924	7.924	9.234	7.954
De Nederlandsche Bank	440.329	440.329	515.941	444.434
Oesterreichische Nationalbank	220.018	220.018	257.678	221.965
Banco de Portugal	177.173	177.173	206.054	177.496
Banka Slovenije	36.383	36.383	42.391	36.516
Národná banka Slovenska	86.643	86.643	100.824	86.850
Suomen Pankki – Finlands Bank	137.564	137.564	161.715	139.302
Ukupno za nacionalne središnje banke europodručja*	7.536.110	7.536.110	8.803.826	7.583.650
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	92.132	3.455	106.431	3.991
Česká národní banka	175.062	6.565	203.445	7.629
Danmarks Nationalbank	162.224	6.083	190.423	7.141
Hrvatska narodna banka	61.410	2.303	71.391	2.677
Magyar Nemzeti Bank	144.492	5.419	167.658	6.287
Narodowy Bank Polski	563.636	21.136	653.127	24.492
Banca Națională a României	264.888	9.933	306.229	11.484
Sveriges Riksbank	273.028	10.239	322.477	12.093
Bank of England	1.552.025	58.201	-	-
Ukupno za nacionalne središnje banke izvan europodručja*	5.288.897	123.334	2.021.181	75.794
SVEUKUPNO*	10.825.007	7.659.444	10.825.007	7.659.444

* Nacionalne središnje banke europodručja uplatit će svoj upisani kapital, uvećan zbog izlaska središnje banke Bank of England iz Europskog sustava središnjih banaka, u cijelosti u godišnjim obrocima na kraju 2021. odnosno 2022.

Obračunate kamate obuhvaćaju obračunatu naknadu za neizdvojenu i neodržavanu deviznu obveznu pričuvu te obračunate negativne kamate koje proizlaze iz negativnih kamatnih stopa na financijske obveze.

U plaćenim troškovima budućeg razdoblja najveći udio imaju unaprijed plaćeni troškovi izrade novčanica i kovanog novca kuna, koji iznose 465.642 tisuće kuna (2019.: 429.393 tisuće).

Objašnjenja sustava TARGET2 navedena su u bilješci 25.

*Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.*

BILJEŠKA br. 23 – NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)	Nekretnine u vlasništvu HNB-a (zemljišta i zgrade)	Nekretnine s pravom uporabe (poslovi i prostori)	Računala	Namješljivi oprema	Motorna vozila	Investicije u nekretnine, postrojenja, oprema	UKUPNO NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	Softver i licencije	Investicije u imovinu – neraspoređena imovina	UKUPNO NEMATERIJALNA IMOVINA	SYEUKUPNO nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina
Stanje 1. siječnja 2019.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	501.282	256	211.511	43.250	9.241	15.170	780.690	89.270	9.866	99.136	879.826
Akumulirana amortizacija	(37.502)	–	(154.058)	(57.132)	(8.864)	–	(237.336)	(63.188)	–	(63.188)	(500.524)
Neto knjigovodstvena vrijednost	463.980	256	57.473	6.098	377	15.170	543.354	26.082	9.866	35.948	579.302
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.											
Počtna neto knjigovodstvena vrijednost	463.980	256	57.473	6.098	377	15.170	543.354	26.082	9.866	35.948	579.302
Neve nabavke	–	8.715	–	–	–	43.140	51.853	–	2.949	2.949	54.802
Prijenos u upotrebu	2.911	–	32.115	3.394	208	(38.628)	–	10.364	(10.364)	–	–
Revalorizacija	23.308	–	–	–	–	–	23.308	–	–	–	23.308
Umnoženje vrijednosti	(590)	–	–	–	–	–	(590)	–	–	–	(590)
Neto otpisi	–	–	(1)	(14)	–	–	(15)	–	–	–	(15)
Amortizacijski trošak za razdoblje (bilješka br. 10)	(8.228)	(1.208)	(19.582)	(2.493)	(117)	–	(31.628)	(4.355)	–	(4.355)	(35.983)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	481.381	7.761	70.005	6.985	468	19.682	586.282	32.091	2.451	34.542	620.824
Stanje 31. prosinca 2019.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	481.381	8.969	238.696	45.707	9.449	19.682	803.884	99.634	2.451	102.085	905.969
Akumulirana amortizacija	–	(1.208)	(168.691)	(38.722)	(8.981)	–	(217.602)	(67.543)	–	(67.543)	(285.145)
Neto knjigovodstvena vrijednost	481.381	7.761	70.005	6.985	468	19.682	586.282	32.091	2.451	34.542	620.824

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

BILJEŠKA br. 25 – NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Nekretnine u vlasništvu HNB-a (zemljišta i zgrade)	Nekretnine u pravom uporabi (poslovni prostori)	Računala	Namještaj i oprema	Motorna vozila	Investicije u imovinu – nekretnine, postrojenja, oprema	UKUPNO NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	Softver i licencije	Investicije u imovinu – nematerijalna imovina	UKUPNO NEMATERIJALNA IMOVINA	SVEUKUPNO nekretnine, postrojenja, oprema i nemater. imovina
Stanje 1. siječnja 2020.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	481.381	8.969	258.696	45.707	9.449	19.682	803.884	99.634	2.451	102.085	905.969
Akumulirana amortizacija	—	(1.208)	(168.691)	(38.722)	(8.981)	—	(217.602)	(67.543)	—	(67.543)	(285.145)
Neto knjigovodstvena vrijednost	481.381	7.761	70.005	6.985	468	19.682	586.282	32.091	2.451	34.542	620.824
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.											
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	481.381	7.761	70.005	6.985	468	19.682	586.282	32.091	2.451	34.542	620.824
Nove nabavke	—	457	—	—	—	13.191	13.648	—	17.605	17.605	31.255
Prijenos u upotrebu	62	—	17.471	5.132	—	(22.665)	—	1.331	(1.331)	—	—
Revalorizacije	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Umanjenje vrijednosti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neto otpisi	—	—	(12)	(17)	—	—	(29)	—	—	—	(29)
Amortizacijski trošak za razdoblje (bilješka br. 10)	(7.584)	(2.793)	(23.095)	(3.161)	(163)	—	(56.598)	(5.282)	—	(5.282)	(41.880)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	474.059	5.425	64.369	8.939	303	10.208	563.303	28.140	18.725	46.865	610.168
Stanje 31. prosinca 2020.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	481.443	9.170	252.515	49.283	8.977	10.208	811.596	100.905	18.725	119.690	951.286
Akumulirana amortizacija	(7.584)	(3.745)	(188.146)	(40.344)	(8.674)	—	(248.293)	(72.825)	—	(72.825)	(321.118)
Neto knjigovodstvena vrijednost	474.059	5.425	64.369	8.939	303	10.208	563.303	28.140	18.725	46.865	610.168

BILJEŠKA br. 23 – NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA
(NASTAVAK)

Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine (zemljišta i zgrada) posljednji je put provedena 2019., zasnovana je na procjenama neovisnih stručnjaka, a efekt revalorizacije iskazuje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Fer vrijednost određena je troškovnom metodom, a pri vrednovanju upotrijebljeni su određeni značajni ulazni podaci koji nisu tržišno provjerljivi (razina 3 hijerarhijske fer vrijednosti). Ulazni podaci bili su podaci dostupni u informacijskom sustavu tržišta nekretnina eNekretnine i pokazatelji građenja tipskog objekta prema Biltenu Instituta za građevinarstvo Hrvatske, koji su u skladu sa Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina i Pravilnikom o metodama procjene vrijednosti nekretnina te drugim relevantnim propisima za procjenu vrijednosti nekretnina upotrijebljeni pri utvrđivanju vrijednosti pojedine nekretnine.

Kada bi se zemljište i zgrade vodili prema trošku nabave umanjenom za amortizaciju, neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2020. bila bi 152.045 tisuća kuna (2019.: 134.660 tisuća kuna). Nekretnine, postrojenja i oprema Hrvatske narodne banke nisu opterećeni ni hipotekarnim ni fiducijarnim teretom. Prilikom potresa koji se dogodio u Zagrebu 22. ožujka 2020. oštećene su zgrade koje su u vlasništvu Hrvatske narodne banke, kao i zgrade u kojima HNB ima svoje poslovne prostore, ali uglavnom nije narušena njihova mehanička otpornost i stabilnost te se redovito i nesmetano upotrebljavaju. Nakon potresa 29. prosinca 2020. s epicentrom pored Petrinje koji je građevine u Zagrebu značajnije uzdrmao, pregledane su sve građevine i poslovni prostori u vlasništvu HNB-a te je utvrđeno da nema nikakvih značajnijih novih oštećenja i šteta u odnosu na stanje prije tog potresa, tako da se sve zgrade i poslovni prostori HNB-a redovito rabe u režimu kao do 29. prosinca 2020.

Na izvještajni datum nije bilo nematerijalne imovine s neodređenim vijekom uporabe. Na dan 31. prosinca 2020. ugovorne financijske obveze preuzete pri nabavi nekretnina, postrojenja i opreme iznose 2.977 tisuća kuna (2019.: 1.798 tisuća kuna), a ugovornih obveza za nabavu nematerijalne imovine nije bilo (2019.: 2.191 tisuća kuna).

Bruto knjigovodstvena vrijednost imovine koja je u cijelosti amortizirana iznosi 221.985 tisuća kuna (2019.: 152.516 tisuća kuna). Knjigovodstvena vrijednost zemljišta koje se ne amortizira iznosi 114.178 tisuća kuna (2019.: 114.178 tisuća kuna).

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

BILJEŠKA br. 24 – NOVČANICE I KOVANI NOVAC U OPTJECAJU

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2020.	2019.
Gotov novac stavljen u optjecaj – početno stanje 1. siječnja	38.734.616	35.046.160
Povećanje/(smanjenje) gotovog novca u optjecaju tijekom godine	3.058.062	3.688.456
Gotov novac stavljen u optjecaj – ukupno stanje 31. prosinca	41.792.678	38.734.616

Kune	Nominalna vrijednost	31. 12. 2020.		31. 12. 2019.	
		Komada	Vrijednost u tisućama kuna	Komada	Vrijednost u tisućama kuna
Kovani novac	0,01	128.096.234	1.281	127.787.238	1.278
Kovani novac	0,02	85.746.912	1.715	85.742.921	1.715
Kovani novac	0,05	418.770.808	20.939	405.827.534	20.291
Kovani novac	0,10	602.359.529	60.236	587.529.874	58.753
Kovani novac	0,20	470.993.381	94.199	455.328.197	91.066
Kovani novac	0,50	273.545.238	136.773	266.209.895	133.105
Kovani novac	1	308.756.200	308.756	302.798.298	302.798
Kovani novac	2	190.830.614	381.661	186.122.191	372.244
Kovani novac	5	129.006.476	645.032	125.010.988	625.055
Kovani novac	25	1.364.201	34.105	1.315.613	32.890
Novčanice	5	4.122.545	20.613	4.124.081	20.620
Novčanice	10	53.218.620	532.186	52.586.315	525.863
Novčanice	20	37.639.522	752.790	37.171.874	743.438
Novčanice	50	18.722.968	936.148	20.042.177	1.002.109
Novčanice	100	47.539.398	4.753.940	45.031.262	4.503.126
Novčanice	200	96.089.661	19.217.932	89.916.703	17.983.341
Novčanice	500	9.461.267	4.730.634	8.971.768	4.485.884
Novčanice	1.000	9.163.738	9.163.738	7.831.040	7.831.040
UKUPNO			41.792.678		38.734.616

BILJEŠKA br. 25 – OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Obvezna pričuva u kunama	19.956.987	24.890.304
Devizni računi sudionika u sustavu TARGET2	5.726.455	4.467.861
Ostali primljeni depoziti domaćih banaka	64.769.838	44.993.153
Primljeni depoziti stranih banaka i drugih financijskih institucija	72	72
Sredstva izdvojena po nalogu suda	270.124	273.406
	90.723.476	74.624.796

Na poziciji Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama iskazani su i devizni računi sudionika u sustavu TARGET2. TARGET2 (engl. *Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system*) platni je sustav za namiru platnih transakcija u eurima u realnom vremenu na bruto načelu. TARGET2 je sustav s jedinstvenom tehničkom platformom – engl. *Single Shared Platform* (SSP) kojom zajednički upravljaju u ime Eurosustava Banca d'Italia, Banque de France i Deutsche Bundesbank. Osim u navedenoj bilješci poslovni događaji vezani uz TARGET2 iskazani su u bilančnim pozicijama Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka (vidi bilješku br. 13) i Ostala imovina (vidi bilješku br. 22).

Depoziti banaka izdvojeni po nalogu suda jesu novčana sredstva zaplijenjena na temelju Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

BILJEŠKA br. 26 – REPO UGOVORI

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Devizni repo ugovori	3.756.698	5.998.829
	3.756.698	5.998.829

Ukupna fer vrijednost danih kolaterala po repo ugovorima na dan 31. prosinca 2020. iznosi 3.752.077 tisuća kuna (31. prosinca 2019.: 5.956.987 tisuća kuna).

BILJEŠKA br. 27 – OBVEZE PREMA DRŽAVI I DRŽAVNIM INSTITUCIJAMA

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Kunski depoziti	14.740.134	6.642.591
Devizni depoziti	2.981.935	70.003
	17.722.069	6.712.594

BILJEŠKA br. 28 – OBVEZE PREMA MEĐUNARODNOME MONETARNOM FONDU

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Mjenice nominirane u kunama	6.344.334	6.600.618
Obveze za neto kumulativnu alokaciju	2.688.716	2.797.255
Ostali računi Međunarodnoga monetarnog fonda	15.975	16.619
	9.049.025	9.414.492

Kunske mjenice odnose se na članstvo Republike Hrvatske u Međunarodnome monetarnom fondu.

Rezolucijom Odbora guvernera Međunarodnoga monetarnog fonda o alokaciji posebnih prava vučenja za deveto temeljno razdoblje iz 2009. Republici Hrvatskoj dodijeljena su sredstva u iznosu od 271 milijuna SDR-a (opća alokacija). Osim opće alokacije, Rezolucijom Odbora guvernera Međunarodnoga monetarnog fonda o IV. izmjeni Statuta Međunarodnoga monetarnog fonda Republici Hrvatskoj dodijeljena su u 2009. sredstva posebne alokacije u iznosu od 32 milijuna SDR-a. Vlada Republike Hrvatske može posebnom odlukom zatražiti korištenje sredstava ili dijela sredstava primljenih na osnovi opće i posebne alokacije.

BILJEŠKA br. 29 – OSTALE OBVEZE

<i>(svi iznosi izraženi su u išućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Obračunate kamate	4.469	13.694
Obveze prema zaposlenicima	9.011	8.241
Porezi i doprinosi	8.073	6.764
Obveze prema Europskoj komisiji u eurima	663	484
Obveze prema Europskoj komisiji u kunama	287.636	414.609
Obveze prema Ministarstvu financija	229.240	133.153
Obveze prema dobavljačima	23.338	31.339
Ostale obveze	132.007	19.046
	<u>694.437</u>	<u>627.330</u>

Europska komisija otvorila je kod Hrvatske narodne banke svoje transakcijske račune: račun vlastitih sredstava u eurima, račun Europskoga razvojnog fonda u eurima i račun vlastitih sredstava u kunama za obavljanje platnih transakcija.

U okviru Ostalih obveza u 2020. iskazana je sadašnja vrijednost obveza na osnovi najma u iznosu od 4.864 tisuće kuna (2019.: 6.834 tisuće kuna) te obveze za kratkoročne najmove, odnosno najmove imovine niske vrijednosti u iznosu od 161 tisuće kuna (2019.: 176 tisuća kuna). Sadašnja vrijednost obveze na osnovi najma izračunava se s pomoću eskontne stope Hrvatske narodne banke, koja na dan 31. prosinca 2020. iznosi 3% (31. prosinca 2019. iznosila je 3%).

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

BILJEŠKA br. 30 – REZERVACIJE ZA TROŠKOVE I RIZIKE

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Rezervacije za sudske sporove	36.535	36.545
Rezervacije za primanja zaposlenih	<u>26.167</u>	<u>23.222</u>
	<u>62.702</u>	<u>59.767</u>

Sljedeće tablice prikazuju promjene u rezervacijama za troškove i rizike:

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Sudski sporovi	Primanja zaposlenih	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2020.	36.545	23.222	59.767
Ukinute rezervacije (bilješka br. 12)	(10)	(11.132)	(11.142)
Nove rezervacije (bilješka br. 12)	–	14.077	14.077
Priznato kroz dobit ili gubitak	(10)	2.945	2.935
Stanje 31. prosinca 2020.	36.535	26.167	62.702

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Sudski sporovi	Primanja zaposlenih	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2019.	24.822	21.944	46.766
Ukinute rezervacije (bilješka br. 12)	–	(10.222)	(10.222)
Nove rezervacije (bilješka br. 12)	11.723	11.500	23.223
Priznato kroz dobit ili gubitak	11.723	1.278	13.001
Stanje 31. prosinca 2019.	36.545	23.222	59.767

BILJEŠKA br. 31 – KAPITAL

Kapital Hrvatske narodne banke sastoji se od temeljnoga kapitala i pričuva.

Temeljni kapital u iznosu od 2.500.000 tisuća kuna nije prenosiv i ne može služiti kao sredstvo osiguranja. Pričuve se sastoje od općih i posebnih pričuva. Opće pričuve formiraju se radi pokrivanja općih rizika poslovanja Hrvatske narodne banke i njihova visina nije ograničena, a formiraju se u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci. Posebne pričuve formiraju se radi pokrivanja identificiranih gubitaka u skladu s odlukom koju donosi Savjet Hrvatske narodne banke.

Ukupne pričuve na dan 31. prosinca 2020. iznose 14.362.530 tisuća kuna i veće su za 628.823 tisuće kuna u odnosu na 31. prosinca 2019., kada su iznosile 13.733.707 tisuća kuna. Na povećanje ukupnih pričuva utjecalo je povećanje općih pričuva zbog raspoređivanja dijela dobiti za 2020. u opće pričuve u iznosu od 53.193 tisuće kuna kao i ostala sveobuhvatna dobit u iznosu od 575.630 tisuća kuna.

BILJEŠKA br. 32 – ANALIZA ROČNOSTI IMOVINE I OBVEZA

Sljedeća tablica prikazuje podjelu imovine i obveza u dvije skupine, ovisno o očekivanom roku povrata odnosno podmirenja, i to:

- najviše dvanaest mjeseci nakon izvještajnog razdoblja
- nakon dvanaest mjeseci nakon izvještajnog razdoblja.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

32.1. Analiza ročnosti imovine i obveza

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Do 12 mjeseci	Više od 12 mjeseci	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2020.			
Imovina			
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	33.766.205	–	33.766.205
Depoziti kod drugih banaka	12.070.702	1.489	12.072.191
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	25.362.373	1.238.046	26.600.419
Kreditni	–	4.532.045	4.532.045
Obratni repo ugovori	4.729.644	–	4.729.644
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	1.351.175	36.892.107	38.243.282
Sredstva kod MMF-a	2.696.453	6.367.693	9.064.146
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	44.646.838	–	44.646.838
Ulaganja obračunata metodom udjela	–	51.076	51.076
Ostala imovina	5.891.064	456.537	6.347.601
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	34	610.134	610.168
Ukupno imovina	<u>130.514.488</u>	<u>50.149.127</u>	<u>180.663.615</u>
Obveze			
Novčanice i kovani novac u optjecaju	41.792.678	–	41.792.678
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	90.723.404	72	90.723.476
Repo ugovori	3.756.698	–	3.756.698
Obveze prema državi i državnim institucijama	17.722.069	–	17.722.069
Obveze prema MMF-u	–	9.049.025	9.049.025
Ostale obveze	691.495	2.942	694.437
Rezervacije za troškove i rizike	62.702	–	62.702
Ukupno obveze	<u>154.749.046</u>	<u>9.052.039</u>	<u>163.801.085</u>
Neto pozicija	<u>(24.234.558)</u>	<u>41.097.088</u>	<u>16.862.530</u>

32.1. Analiza ročnosti imovine i obveza (nastavak)

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Do 12 mjeseci	Više od 12 mjeseci	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2019.			
Imovina			
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	7.351.114	–	7.351.114
Depoziti kod drugih banaka	15.319.926	1.974	15.321.900
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	38.065.903	1.339.219	39.405.122
Kreditni	94.721	1.819.687	1.914.408
Obratni repo ugovori	11.467.170	–	11.467.170
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	64.722	14.300.672	14.365.394
Sredstva kod MMF-a	2.803.820	6.624.704	9.428.524
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	47.439.374	–	47.439.374
Ulaganja obračunata metodom udjela	–	25.736	25.736
Ostala imovina	4.645.692	420.873	5.066.565
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	48	620.776	620.824
Ukupno imovina	<u>127.252.490</u>	<u>25.153.641</u>	<u>152.406.131</u>
Obveze			
Novčanice i kovani novac u optjecaju	38.734.616	–	38.734.616
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	74.624.724	72	74.624.796
Repo ugovori	5.998.829	–	5.998.829
Obveze prema državi i državnim institucijama	6.712.594	–	6.712.594
Obveze prema MMF-u	–	9.414.492	9.414.492
Ostale obveze	622.145	5.185	627.330
Rezervacije za troškove i rizike	59.767	–	59.767
Ukupno obveze	<u>126.752.675</u>	<u>9.419.749</u>	<u>136.172.424</u>
Neto pozicija	<u>499.815</u>	<u>15.733.892</u>	<u>16.233.707</u>

Napomena: Prema konvenciji iznos kunskog dijela obvezne pričuve u iznosu od 19.956.987 tisuća kuna (2019: 24.890.304 tisuće kuna) iskazan je na poziciji Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama s ročnošću do 12 mjeseci. Obračun, održavanje i izdvajanje obvezne pričuve obavljaju se na mjesečnoj osnovi, a do promjene iznosa obveza na ovoj osnovi može doći zbog promjene osnovice, stope obvezne pričuve i postotka izdvajanja obvezne pričuve na račune kod Hrvatske narodne banke. Ove se obveze zapravo mogu smatrati i obvezama s ročnošću duljom od 12 mjeseci te bi u tom slučaju kratkoročne obveze bile manje od kratkoročne imovine. Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak iskazani su u razdoblju do 12 mjeseci zbog njihove visoke utrživosti na sekundarnom tržištu, neovisno o ugovorenim dospeljima. Imovina i obveze koje nemaju ugovorno dospelje iskazuju se u razdoblju duljem od 12 mjeseci.

BILJEŠKA br. 33 – POTENCIJALNE I PREUZETE OBEVEZE I SUSTAV TREZORSKIH ZALIHA

Sudski sporovi: Na dan 31. prosinca 2020. u tijeku je bilo nekoliko pravnih sporova. Prema mišljenju rukovodstva i internih pravnih savjetnika Hrvatske narodne banke postoji mogućnost da Hrvatska narodna banka izgubi neke sporove, pa su rezervirana sredstva za potencijalne gubitke u tim sporovima u iznosu od 36.535 tisuća kuna (vidi bilješku br. 30).

Preuzete obveze za kapitalna ulaganja: Na dan 31. prosinca 2020. Hrvatska narodna banka imala je preuzetih obveza za kapitalna ulaganja u iznosu od 2.977 tisuća kuna (2019.: 3.754 tisuće kuna).

Sustav trezorskih zaliha

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Novčanice i kovani novac koji nisu u optjecaju	46.494.179	44.546.507
Zalihe državnih biljega i obrazaca mjenica	54.375	102.318
	46.548.554	44.648.825

BILJEŠKA br. 34 – NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Novac u blagajni HNB-a (bilješka br. 13)	2.177	970
Devizna efektivna u trezoru HNB-a (bilješka br. 13)	25.164.951	2.962.825
Sredstva na tekućim računima kod stranih banaka (bilješka br. 13)	8.534.873	4.327.949
Sredstva na računu HNB-a kod MMF-a (bilješka br. 19)	2.696.453	2.803.820
Sredstva na računu HNB-a u sustavu TARGET2 (bilješka br. 13)	64.615	59.574
	36.463.069	10.155.138

BILJEŠKA br. 35 – OSTVARENI REZULTAT

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Višak prihoda nad rashodima	265.965	927.138
Raspoređeno u opće pričuve	(53.193)	(809.729)
Raspoređeno u državni proračun	(212.772)	(117.409)
	-	-

Hrvatska narodna banka ostvarila je višak prihoda nad rashodima za 2020. u iznosu od 265.965 tisuća kuna.

S obzirom na to da su u 2020. ostvarene neto negativne nerealizirane tečajne razlike u iznosu od 51.200 tisuća kuna (vidi bilješku br. 8), a zbroj neto nerealiziranih gubitaka po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (vidi bilješku br. 6) i rezultata od ulaganja koja se vode metodom udjela negativan je i iznosi 47.921 tisuću kuna, u opće pričuve raspoređuje se 20% viška prihoda nad rashodima u iznosu od 53.193 tisuće kuna. Ostatak dobiti u iznosu od 212.772 tisuće kuna raspoređuje se u državni proračun.

Hrvatska narodna banka ostvarila je višak prihoda nad rashodima za 2019. u iznosu od 927.138 tisuća kuna. S obzirom na to da su u 2019. pozitivne neto nerealizirane tečajne razlike u iznosu od 809.729 tisuća kuna (vidi bilješku br. 8) bile veće od 20% viška prihoda nad rashodima u iznosu od 185.428 tisuća kuna, a zbroj neto nerealiziranih gubitaka po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (vidi bilješku br. 6) i rezultata od ulaganja koja se vode metodom udjela bio je negativan i iznosio je 124.688 tisuća kuna, u opće pričuve raspoređen je iznos neto nerealiziranih tečajnih razlika. Ostatak dobiti u iznosu od 117.409 tisuća kuna uplaćen je u državni proračun.

BILJEŠKA br. 36 – FER VRIJEDNOST I KLASIFIKACIJA FINACIJSKE IMOVINE I OBEVEZA

U postupku mjerenja fer vrijednosti financijske imovine i obveza primjenjuje se tržišni pristup kao tehnika mjerenja, a u sklopu hijerarhijskog pristupa određivanja fer vrijednosti Hrvatska narodna banka primjenjuje prvu hijerarhijsku razinu vrednovanja (razina 1), što znači da se kao ulaznim veličinama koristi provjerljivim tržišnim vrijednostima koje su odraz kotacijskih cijena za istu imovinu ili obveze na aktivnom tržištu. U slučaju da kotacijske cijene nisu dostupne, fer vrijednost izračunava se na osnovi modela priznatih standardom GIPS (engl. *Global Investment Performance Standards*), a kao ulazni podaci rabe se provjerljive tržišne vrijednosti (kamatne stope), što odgovara razini 2 hijerarhije fer vrijednosti.

U izvještajnom razdoblju nije bilo reklasifikacija između različitih hijerarhijskih razina fer vrijednosti.

36.1 Financijska imovina i obveze koje se mjere po fer vrijednosti

U sljedećoj tablici prikazana je financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti po razinama hijerarhije fer vrijednosti.

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2020.		
	Razina 1	Razina 2	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak			
<i>Devizni vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja</i>			
Državni vrijednosni papiri	19.790.678	4.551.212	24.341.890
Osigurane obveznice	179.770	–	179.770
Bankovne obveznice s državnim jamstvom	–	840.712	840.712
<i>Ukupno vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja (bilješka br. 15.a)</i>	<u>19.970.448</u>	<u>5.391.924</u>	<u>25.362.372</u>
<i>Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama (bilješka br. 15.b)</i>	1.228.636	–	1.228.636
<i>Plemeniti metali</i>	9.411	–	9.411
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	<u>21.208.495</u>	<u>5.391.924</u>	<u>26.600.419</u>
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			
<i>Devizni vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>			
Državni vrijednosni papiri	40.573.577	–	40.573.577
Osigurane obveznice	510.810	–	510.810
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija	2.720.513	–	2.720.513
Bankovne obveznice s državnim jamstvom	841.938	–	841.938
<i>Ukupno dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka br. 20)</i>	<u>44.646.838</u>	<u>–</u>	<u>44.646.838</u>
Ukupno dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	<u>44.646.838</u>	<u>–</u>	<u>44.646.838</u>
Sveukupno	<u>65.855.333</u>	<u>5.391.924</u>	<u>71.247.257</u>

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	31. 12. 2019.		
	Razina 1	Razina 2	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak			
<i>Devizni vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja</i>			
Državni vrijednosni papiri	24.949.818	7.673.427	32.623.245
Osigurane obveznice	3.416.440	–	3.416.440
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija	685.337	219.450	904.787
Bankovne obveznice s državnim jamstvom	677.569	443.862	1.121.431
<i>Ukupno vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja (bilješka br. 15.a)</i>	<u>29.729.164</u>	<u>8.336.739</u>	<u>38.065.903</u>
<i>Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama (bilješka br. 15.b)</i>	1.331.694	–	1.331.694
<i>Plemeniti metali</i>	7.525	–	7.525
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	<u>31.068.383</u>	<u>8.336.739</u>	<u>39.405.122</u>
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			
<i>Devizni vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>			
Državni vrijednosni papiri	43.170.073	–	43.170.073
Osigurane obveznice	657.082	–	657.082
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija	2.541.175	–	2.541.175
Bankovne obveznice s državnim jamstvom	838.478	232.566	1.071.044
<i>Ukupno dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka br. 20)</i>	<u>47.206.808</u>	<u>232.566</u>	<u>47.439.374</u>
Ukupno dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	<u>47.206.808</u>	<u>232.566</u>	<u>47.439.374</u>
Sveukupno	<u>78.275.191</u>	<u>8.569.305</u>	<u>86.844.496</u>

36.2 Financijska imovina i obveze koje se ne mjere po fer vrijednosti

Usporedba knjigovodstvenih i fer vrijednosti kredita i dužničkih vrijednosnih papira po amortiziranom trošku prikazana je u sljedećoj tablici.

31. 12. 2020.				
<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Razina 1	Razina 2	Ukupno tržišna vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
Krediti	–	4.538.097	4.538.097	4.532.045
Devizni dužnički vrijednosni papiri	18.879.122	–	18.879.122	18.266.298
Obveznice Republike Hrvatske	20.232.119	–	20.232.119	19.976.984

31. 12. 2019.				
<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Razina 1	Razina 2	Ukupno tržišna vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
Krediti	–	1.912.469	1.912.469	1.914.408
Devizni dužnički vrijednosni papiri	14.292.217	–	14.292.217	14.365.394

Ulaganja u vlasničke instrumente određena su kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i obuhvaćaju ulaganja u dionice BIS-a i SWIFT-a te uplaćeni kapital u ESB-u. Ova se ulaganja vrednuju po trošku nabave jer nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i njihova se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti. Hrvatska narodna banka nema namjeru prodavati ova ulaganja u budućnosti. Druge središnje banke, koje sastavljaju financijske izvještaje u skladu s MSFI-jevima, određuju fer vrijednost dionica BIS-a kao svoj udio u 70% –100% vrijednosti neto imovine BIS-a ili primjenjujući vlastite modele vrednovanja.

Sredstva u posebnim pravima vučenja u okviru pozicije Sredstva kod Međunarodnoga monetarnog fonda jesu kratkoročna imovina i preračunavaju se u kunsku protuvrijednost prema aktualnom tečaju na izvještajni datum te se stoga knjigovodstvena vrijednost može smatrati njihovom fer vrijednošću. Članska kvota i obveze prema Međunarodnome monetarnom fondu nemaju ugovorno dospjeće te se zbog svoje prirode smatraju dugoročnim instrumentima i njihova se fer vrijednost ne može pouzdano procijeniti.

Fer vrijednosti ostale nenavedene financijske imovine i obveza Hrvatske narodne banke približno su jednake knjigovodstvenim vrijednostima zbog kratkoročnosti instrumenata.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

36.3 Klasifikacija financijske imovine i obveze

Klasifikacija financijske imovine i obveza za 2020.

(svi iznosi izraženi su u istraživačima kuna)

Kategorija financijske imovine/obveze	Kujigovodstvena vrijednost na datum 31. 12. 2020.	Izvjestaj o dobiti ili gubitku				Neto rezultat od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Neto promjena fer vrijednosti	Preneseno u dobit ili gubitak
		Kamatni prihodi izračunati metodom efektivne kamatne stope	Ostali kamatni prihodi	Kamatni rashodi	Neto rezultat od financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak			
Financijska imovina po amortiziranom trošku**	108.161.895	143.716	–	(108.400)	–	–	–	–
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	33.766.205	–	–	–	–	–	–	–
Depoziti kod drugih banaka	12.072.191	3.577	–	(47.646)	–	–	–	–
Kredit	4.532.045	17.018	–	–	–	–	–	–
Obračni repo ugovori	4.729.644	11.049	–	(60.754)	–	–	–	–
Devizni dužnički vrijednosni papiri	18.266.298	11.541	–	–	–	–	–	–
Obveze Republike Hrvatske	19.976.984	100.731	–	–	–	–	–	–
Sredstva kod Međunarodnoga monetarnog fonda	9.064.146	–	–	–	–	–	–	–
Ostala imovina**	5.754.382	–	–	–	–	–	–	–
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:	44.708.786	446.815	–	–	113.699	689.329	(113.699)	–
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	44.646.838	–	–	–	113.699	689.329	(113.699)	–
Vlasnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – nepoziva oduzla	61.948	–	–	–	–	–	–	–
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:	26.600.419	–	86.240	–	(51.597)	–	–	–
<i>Vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja</i>	<i>25.562.572</i>	–	86.240	–	(74.282)	–	–	–
<i>Financijska imovina kojoj se ne traže i obveze se nijeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>	<i>1.238.047</i>	–	–	–	22.885	–	–	–
Sredstva pohranjena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	1.228.636	–	–	–	21.001	–	–	–
Plemeniti metali	9.411	–	–	–	1.884	–	–	–
Financijske obveze po amortiziranom trošku:	121.945.705	41.591	–	(18.260)	–	–	–	–
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	90.723.476	–	–	–	–	–	–	–
Repo ugovori	3.756.698	35.177	–	(8.908)	–	–	–	–
Obveze prema državi i državnim institucijama	17.722.069	6.586	–	(9.166)	–	–	–	–
Obveze prema Međunarodnom monetarnom fondu	9.049.025	–	–	–	–	–	–	–
Ostale obveze**	694.457	28	–	(186)	–	–	–	–

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

36.3 Klasifikacija financijske imovine i obveza (nastavak)

Klasifikacija financijske imovine i obveza za 2019.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Kategorija financijske imovine/obveze	Kupijevodstvena vrijednost na datum 31. 12. 2019.	Izvištaj o dobiti ili gubitku			Neto rezultat od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostale sveobuhvatnu dobit	Ostala sveobuhvatna dobit	
		Kamatni prihodi izračunati metodom efektivne kamatne stope	Ostali kamatni prihodi	Kamatni rashodi		Neto rezultat od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostale sveobuhvatnu dobit ili gubitak	Neto promjena fer vrijednosti
Financijska imovina po amortiziranom trošku¹⁾	64.344,651	192.749	—	(175.822)	—	—	—
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	7.351.114	—	—	—	—	—	—
Depoziti kod drugih banaka	15.321.900	62.608	—	(56.687)	—	—	—
Krediti	1.914.408	24.874	—	—	—	—	—
Obratni repo ugovori	11.467.170	101.322	—	(119.135)	—	—	—
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	14.365.394	3.945	—	—	—	—	—
Sredstva kod Međunarodnoga monetarnog fonda	9.428.524	—	—	—	—	—	—
Ostala imovina**	4.496.141	—	—	—	—	—	—
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostale sveobuhvatnu dobit:	47.498.539	412.740	—	—	74.821	1.004.054	(74.821)
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostale sveobuhvatnu dobit	47.439.374	+12.740	—	—	74.821	1.004.054	(74.821)
Vlasnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostale sveobuhvatnu dobit	59.165	—	—	—	—	—	—
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:	39.405.122	—	169.471	—	(116.317)	—	—
Vrijednosni papiri koji se drže radi trgovinje	38.063.903	—	169.471	—	(136.365)	—	—
Financijska imovina kojim se na vrijeme i obvezno se uplati po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	1.339.219	—	—	—	40.048	—	—
Sredstva povjerena na upravljanje inedanarodnim financijskim institucijama	1.131.694	—	—	—	38.762	—	—
Plameniti metali	7.525	—	—	—	1.286	—	—
Financijske obveze po amortiziranom trošku:	97.378.041	53.891	—	(149.164)	—	—	—
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	74.624.796	6	—	—	—	—	—
Repo ugovori	5.998.829	53.122	—	(89.310)	—	—	—
Obveze prema državi i državnim institucijama	6.712.394	732	—	(39.776)	—	—	—
Obveze prema Međunarodnome monetarnom fondu	9.414.492	—	—	—	—	—	—
Ostale obveze**	627.330	31	—	(78)	—	—	—

* U izvještajnom razdoblju nije bilo efekata od prenesenja financijske imovine po amortiziranom trošku.

** Ostala imovina uključuje negativne kamate na repo ugovore, a ostale obveze negativne kamate na financijsku imovinu.

BILJEŠKA br. 37 – UPRAVLJANJE RIZICIMA

Hrvatska narodna banka upravlja međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske na osnovi načela likvidnosti i sigurnosti ulaganja, što znači da održava visoku likvidnost pričuva i primjerenu izloženost rizicima te uz dana ograničenja nastoji ostvariti povoljne stope povrata na svoja ulaganja.

Rizici prisutni pri upravljanju međunarodnim pričuvama ponajprije su financijski rizici, a to su kreditni, likvidnosni i tržišni rizik, ali velika se pozornost posvećuje i operativnom riziku.

Operativni rizik podrazumijeva rizik od gubitka koji nastaje zbog neprimjerenih ili neuspješnih unutarnjih procesa, zaposlenika ili sustava ili zbog vanjskih događaja. Operativni rizik kontrolira se strogim razdjeljivanjem funkcija i odgovornosti, točno propisanim metodologijama i procedurama te redovitim unutarnjim i vanjskim revizijama.

BILJEŠKA br. 37.1 – KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik jest rizik nepodmirenja obveza, odnosno mogućnost da se uložena sredstva neće pravodobno i/ili u potpunosti vratiti ili da se neće vraćati planiranom dinamikom.

Hrvatska narodna banka ograničuje izloženost kreditnom riziku ulaganjem međunarodnih pričuva u visokokvalitetne instrumente s najmanjim stupnjem rizičnosti poput državnih obveznica, obveznica za koje jamči država, bankovnih obveznica s državnim jamstvom i osiguranih obveznica, u instrumente međunarodnih financijskih institucija visokoga kreditnog rejtinga te u kolateralizirane i nekolateralizirane depozite. Kolateralizirani depoziti osigurani su državnim obveznicama iste vrijednosti ili vrijednosti veće od one samog depozita, a nekolateralizirani depoziti ulažu se samo kod središnjih banaka i međunarodnih financijskih institucija.

Ocjena kreditne sposobnosti financijskih institucija zasniva se na rejtinzima koje su objavile velike međunarodne agencije za procjenu rejtinga (Moody's, Standard & Poor's i Fitch).

Ulaganja sredstava međunarodnih pričuva limitirana su po vrstama izdavatelja i financijskim institucijama, čime se kreditni rizik diversificira.

Hrvatska narodna banka ulaže sredstva međunarodnih pričuva u obveznice država i obveznice za koje jamči država rejtinga od Aaa do Baa3 (po agenciji Moody's), u osigurane obveznice rejtinga od Aaa do Aa2, u obratne repo ugovore kod komercijalnih banaka rejtinga od Aaa do Baa3, u depozite kod središnjih banaka rejtinga od Aaa do Baa3, u instrumente kod međunarodnih financijskih institucija od Aaa do A2, kao i u depozite po viđenju kod komercijalnih banaka rejtinga od Aaa do A3 za potrebe obavljanja deviznoga platnog prometa.

Prikaz financijske imovine izložene kreditnom riziku u tablicama Maksimalna izloženost kreditnom riziku i kreditni rizik prema kreditnom rejtingu partnera i Zemljopisna koncentracija kreditnog rizika (bilješke br. 37.1.1. i 37.1.2.) razlikuju se od prikaza u Izvještaju o financijskom položaju jer se zasnivaju na upravljačkim izvještajima. Prikazivanje usklade nije praktično. Neke su od glavnih razlika sljedeće:

- Pozicija Depoziti u tablicama prikazanima u bilješkama br. 37.1.1. i 37.1.2. obuhvaća pozicije Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka, Depoziti kod drugih banaka i Sredstva kod Međunarodnoga monetarnog fonda iz Izvještaja o financijskom položaju. U navedenim pozicijama depoziti su podijeljeni prema valuti i primatelju (međunarodne financijske institucije, strane i domaće banke). Stanje depozita u tablicama prikazanima u bilješkama br. 37.1.1. i 37.1.2. uključuje i obračunate negativne kamate, koje su u Izvještaju o financijskom položaju uključene u stavke Ostale obveze.
- Vrijednosni papiri u Izvještaju o financijskom položaju podijeljeni su prema kategorijama financijske imovine, dok su u tablicama Maksimalna izloženost kreditnom riziku i kreditni rizik prema kreditnom rejtingu partnera i Zemljopisna koncentracija kreditnog rizika dodatno podijeljeni prema izdavatelju i valuti.
- Pozicija Obratni repo ugovori iz Izvještaja o financijskom položaju podijeljena je u tablicama prikazanima u bilješkama br. 37.1.1. i 37.1.2. po valutama te uključuje i obračunate negativne kamate koje su u Izvještaju o financijskom položaju prikazane na poziciji Ostale obveze.
- Pozicije Ostala devizna financijska imovina i Ostala financijska imovina u kunama u tablicama prikazanima u bilješkama br. 37.1.1. i 37.1.2. čine dio pozicije Ostala imovina iz Izvještaja o financijskom položaju.

BILJEŠKA br. 37.1 – KREDITNI RIZIK (nastavak)

37.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku i kreditni rizik prema kreditnom rejtingu partnera

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Rejting (Moody's)	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Devizni vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja			
Državni vrijednosni papiri			
	Aaa	21.247.020	18.683.460
	Aa1	1.223.414	853.951
	Aa2	800.810	4.133.020
	Aa3	220.071	67.922
	A1	124.130	–
	Baa1	–	1.192.419
	Baa3	–	4.356.714
	AAA ^a	603.501	3.222.420
	AA+ ^b	–	–
	AA ^a	122.944	113.339
		<u>24.341.890</u>	<u>32.623.245</u>
Ukupno državni vrijednosni papiri			
Osigurane obveznice			
	Aaa	179.770	2.892.683
	AAA ^a	–	523.757
		<u>179.770</u>	<u>3.416.440</u>
Ukupno osigurane obveznice			
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija			
	Aaa	–	219.450
	Aa1	–	685.337
		<u>–</u>	<u>904.787</u>
Ukupno vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija			
Bankovne obveznice s državnim jamstvom			
	Aaa	699.575	798.931
	Aa1	141.137	322.500
		<u>840.712</u>	<u>1.121.431</u>
Ukupno bankovne obveznice s državnim jamstvom			
Ukupno devizni vrijednosni papiri koji se drže radi trgovanja			
		<u>25.362.372</u>	<u>38.065.903</u>
Devizni vrijednosni papiri po amortiziranom trošku			
Državni vrijednosni papiri			
	Aaa	1.133.205	822.150
	Aa1	1.511.082	650.268
	Aa2	1.943.862	1.326.726
	Aa3	1.625.906	1.538.187
	A2	2.544.769	2.211.561
	Baa1	4.656.254	3.771.556
	AAA ^c	793.583	784.369
	AA+ ^b	150.711	148.822
		<u>14.359.372</u>	<u>11.253.639</u>
Ukupno državni vrijednosni papiri			

BILJEŠKA br. 37.1 – KREDITNI RIZIK (nastavak)

37.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku i kreditni rizik prema kreditnom rejtingu partnera (nastavak)

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Rejting (Moody's)	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Osigurane obveznice			
	Aaa	985.860	975.132
	AAA	225.518	222.629
Ukupno osigurane obveznice		1.211.378	1.197.761
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija			
	Aaa	685.202	298.626
	Aa1	1.103.722	869.868
Ukupno vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija		1.788.924	1.168.494
Bankovne obveznice s državnim jamstvom			
	Aa1	915.275	753.187
Ukupno bankovne obveznice s državnim jamstvom		915.275	753.187
Devizni vrijednosni papiri po amortiziranom trošku		18.274.949	14.373.081
<i>Očekivani kreditni gubici</i>		<i>(8.651)</i>	<i>(7.687)</i>
Ukupno devizni vrijednosni papiri po amortiziranom trošku		18.266.298	14.365.394
Dužnički devizni vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			
Državni vrijednosni papiri			
	Aaa	8.602.814	9.117.069
	Aa1	6.165.774	6.110.833
	Aa2	16.585.261	19.134.683
	Aa3	5.995.907	5.854.725
	A1	280.765	–
	A2	893.430	896.384
	AAA	879.590	856.618
	AA+	627.542	612.663
	AA	542.494	587.098
Ukupno državni vrijednosni papiri		40.573.577	43.170.073
Osigurane obveznice			
	Aaa	510.810	657.082
Ukupno osigurane obveznice		510.810	657.082
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija			
	Aaa	1.284.418	1.556.041
	Aa1	1.436.095	985.134
Ukupno vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija		2.720.513	2.541.175
Bankovne obveznice s državnim jamstvom			
	Aaa	–	232.566
	Aa1	841.938	838.478
Ukupno bankovne obveznice s državnim jamstvom		841.938	1.071.044
Dužnički devizni vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		44.646.838	47.439.374
Ukupno devizni vrijednosni papiri		88.275.508	99.870.671

BILJEŠKA br. 37.1 – KREDITNI RIZIK (nastavak)

37.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku i kreditni rizik prema kreditnom rejtingu partnera (nastavak)

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Rejting (Moody's)	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Devizni obratni repo ugovori			
	Aaa	1.222.303	6.637.485
	Aa1	98.239	–
	Aa2	1.635.124	807.767
	Aa3	–	731.316
	Baa1	1.773.392	2.155.779
	AAA	–	187.272
	AAA	–	193.328
	AA+	–	748.791
Devizni obratni repo ugovori		4.729.058	11.461.738
<i>Očekivani kreditni gubici</i>		<i>(225)</i>	<i>(571)</i>
Ukupno devizni obratni repo ugovori		4.728.833	11.461.167
Devizni depoziti			
	Aaa	8.592.373	4.383.099
	Aa1	184	96
	Aa2	811.060	2.198.573
	Aa3	1.708	3.139
	A1	1.852	237
	A2	10.926.841	12.990.052
	A3	2.627	32
	Bez rejtinga	69	60
Ukupno depoziti		20.336.714	19.575.288
<i>Depoziti kod međunarodnih financijskih institucija</i>	Bez rejtinga	<i>3.038.758</i>	<i>2.942.032</i>
Devizni depoziti		23.375.472	22.517.320
<i>Očekivani kreditni gubici</i>		<i>(7.109)</i>	<i>(9.006)</i>
Ukupno devizni depoziti		25.568.363	22.508.314

BILJEŠKA br. 37.1 – KREDITNI RIZIK (nastavak)

37.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku i kreditni rizik prema kreditnom rejtingu partnera (nastavak)

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Rejting (Moody's)	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Ostala devizna financijska imovina			
	Aaa	5.726.455	4.467.861
	Aa3	–	359
	A1	–	273
	A+ ^e	583	331
	Baa1	–	22
	Bez rejtinga	1.978	1.578
		<u>5.729.016</u>	<u>4.470.424</u>
<i>Očekivani kreditni gubici</i>		<i>(7)</i>	<i>(6)</i>
Ukupno ostala devizna financijska imovina		5.729.009	4.470.418
Obveznice Republike Hrvatske po amortiziranom trošku	Ba1	19.994.169	–
<i>Očekivani kreditni gubici</i>		<i>(17.185)</i>	–
Ukupno Obveznice Republike Hrvatske po amortiziranom trošku		19.976.984	–
Kreditni u kunama	Bez rejtinga ^f	4.533.364	1.914.948
<i>Očekivani kreditni gubici</i>		<i>(1.319)</i>	<i>(540)</i>
Ukupno kreditni u kunama		4.532.045	1.914.408
Depoziti u kunama			
<i>Ostali depoziti kod domaćih poslovnih banaka</i>			
	BBB– ^e	1.111	1.129
	Bez rejtinga	971	1.817
Depoziti u kunama		2.082	2.946
<i>Očekivani kreditni gubici</i>		<i>(5)</i>	<i>(8)</i>
Ukupno depoziti u kunama		2.077	2.938
Ostala financijska imovina u kunama	Bez rejtinga	32.891	33.243
<i>Očekivani kreditni gubici</i>		<i>(7.518)</i>	<i>(7.520)</i>
Ukupno ostala financijska imovina u kunama		25.373	25.723
SVEUKUPNO		146.638.192	140.253.639

^a Ulaganja imaju odgovarajući rejting agencija Fitch Ratings i Standard & Poor's.

^b Ulaganje ima odgovarajući rejting agencije Standard & Poor's.

^c Sredstva po videnju kod Clearstreama

^d Ulaganja kod BIS-a i MMF-a, koji nemaju dodijeljen rejting, ali se smatraju institucijama visokoga kreditnog rejtinga.

^e Ulaganja imaju odgovarajući rejting agencije Fitch Ratings.

^f Za ova ulaganja nije bitan rejting nego postojanje kolaterala.

BILJEŠKA br. 37.1 – KREDITNI RIZIK (nastavak)

37.1.2. Zemljopisna koncentracija kreditnog rizika

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2020.

Instrumenti	Europodručje	Ostalo	Ukupno
Državni vrijednosni papiri	70.372.571	8.902.268	79.274.839
Osigurane obveznice	1.901.958	–	1.901.958
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija	3.447.311	1.062.126	4.509.437
Bankovne obveznice s državnim jamstvom	2.597.925	–	2.597.925
Ukupno devizni vrijednosni papiri	78.319.765	9.964.394	88.284.159
Devizni obratni repo ugovori	4.675.648	53.410	4.729.058
Depoziti	20.307.047	29.667	20.336.714
Depoziti kod međunarodnih financijskih institucija	–	3.038.758	3.038.758
Ukupno devizni depoziti	20.307.047	3.068.425	23.375.472
Ostala devizna financijska imovina	–	5.729.016	5.729.016
Obveznice RH	–	19.994.169	19.994.169
Kreditni u RH	–	4.533.364	4.533.364
Depoziti u kunama	–	2.082	2.082
Ostala financijska imovina u kunama	–	32.891	32.891
SVEUKUPNO	103.302.460	43.377.751	146.680.211
31. prosinca 2020.			
		Ukupno očekivani kreditni gubici	(42.019)
		UKUPNO	146.638.192

Napomena: U tablici je iskazana bruto knjigovodstvena vrijednost financijskih instrumenata.

BILJEŠKA br. 37.1 – KREDITNI RIZIK (nastavak)

37.1.2. Zemljopisna koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2019.

Instrumenti	Europodručje	Ostalo	Ukupno
Državni vrijednosni papiri	77.667.745	9.379.212	87.046.957
Osigurane obveznice	5.271.283	–	5.271.283
Vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija	3.910.446	704.010	4.614.456
Bankovne obveznice s državnim jamstvom	2.945.662	–	2.945.662
Ukupno devizni vrijednosni papiri	89.795.136	10.083.222	99.878.358
Devizni obratni repo-ugovori	6.210.319	5.251.419	11.461.738
Depoziti	19.566.492	8.796	19.575.288
Depoziti kod međunarodnih financijskih institucija	–	2.942.032	2.942.032
Ukupno devizni depoziti	19.566.492	2.950.828	22.517.320
Ostala devizna financijska imovina	–	4.470.424	4.470.424
Kreditni u RH	–	1.914.948	1.914.948
Depoziti u kunama	–	2.946	2.946
Ostala financijska imovina u kunama	–	33.243	33.243
SVEUKUPNO	115.571.947	24.707.030	140.278.977
31. prosinca 2019.			
		Ukupno očekivani kreditni gubici	(25.538)
		UKUPNO	140.253.639

Napomena: U tablici je iskazana bruto knjigovodstvena vrijednost financijskih instrumenata.

37.1.3. Model za izračun očekivanih kreditnih gubitaka

Za izračun očekivanih kreditnih gubitaka u Hrvatskoj narodnoj banci primjenjuje se sljedeća formula:

$$\text{ECL} = \text{EAD} \times \text{LGD} \times \text{PD}$$

pri čemu su:

- **EAD** (engl. *exposure at default*) – izloženost u trenutku nastanka statusa neispunjavanja obveza
- **LGD** (engl. *loss given default*) – gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza
- **PD** (engl. *probability of default*) – vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza.

HNB u aplikaciji ECLC izračunava ECL na najnižoj analitičkoj razini koja je tehnički moguća, uzimajući u obzir logiku granularnosti izračuna ECL-a, ali vodeći se pritom konzervativnim načelom opreznosti koje je tipično za poslovanje središnjih banaka.

Procjena očekivanih kreditnih gubitaka odražava nepristran iznos na osnovi vjerojatnosti koji se određuje ocjenjivanjem triju mogućih scenarija (realnog, pesimističnog i optimističnog scenarija). Prema stručnoj prosudbi, a u svrhu izračunavanja ECL-a prema realnom, pesimističnom i optimističnom scenariju, određuju se tri različite vrijednosti PD-a. Pesimistični scenarij ima vrijednost PD-a/ECL-a za 25% veću od realnog scenarija, a optimistični scenarij ima vrijednost PD-a/ECL-a za 25% manju od realnog scenarija. Vrijednost ECL-a koji se priznaje u računu dobiti i gubitka izračunava se kao ponderirana prosječna vrijednost triju različitih scenarija.

Optimistični i pesimistični scenarij imaju ponder 0,4, a realni scenarij 0,2.

EAD je bruto knjigovodstvena vrijednost financijskog instrumenta na datum inicijalnog priznavanja odnosno na datum izračunavanja ECL-a.

LGD ili gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza znači omjer gubitka po izloženosti zbog neispunjavanja obveze druge ugovorne strane i iznosa izloženosti u trenutku neispunjavanja obveze. LGD označuje visinu mogućega gubitka, odnosno dio izloženosti koji HNB može izgubiti. Različita su pravila za izračun LGD-a za nekolateralizirane i LGD-a za kolateralizirane financijske instrumente.

Za sve vrste kunskih i deviznih nekolateraliziranih financijskih instrumenata rabi se predefinicirana vrijednost od 45% (odnosno predefinicirani koeficijent od 0,45). Pri vrednovanju financijskoga kolaterala primjenjuju se sljedeći korektivni faktori:

1. korektivni faktori na tržišnu vrijednost financijskoga kolaterala kako bi se uzela u obzir kolebljivost cijena
2. korektivni faktor za valutni rizik ako je kolateral nominiran u valuti različitoj od valute u kojoj je nominirana odnosno izloženost
3. korektivni faktor za ročnu neusklađenost ako osnovni financijski instrument i kolateral nemaju usklađena dospijeća.

PD znači vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane tijekom jednogodišnjeg razdoblja.

Za izračun PD-a za dvanaestomjesečno razdoblje primjenjuju se tri interno razvijena modela:

1. interni model za izračun PD-a za devizne financijske instrumente koji su dio međunarodnih pričuva
2. interni model za izračun PD-a za kunske financijske instrumente i
3. interni model za ostala potraživanja.

PD protustranke/izdavatelja za devizne financijske instrumente izračunava se na osnovi posljednjih dostupnih podataka o vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza iz tranzicijskih matrica (TM) za sektor države (SOVEREIGN) i sektor banaka (BANKS) agencije za rejting Fitch. Za određivanje rejtinga protustranke/izdavatelja uzima se dugoročni kreditni rejting agencije Fitch, a ako nema ocjene, onda se kao sekundarni izvor uzima ocjena agencije Moody's pa Standard & Poor's.

Protustranka kod kunskih financijskih instrumenata jesu domaće kreditne institucije koje u pravilu nemaju dodijeljeni kreditni rejting agencije za rejting te se za izračun PD-a rabi interno razvijen model za izračun PD-a domaćih poslovnih banaka. Za izračun varijable PD upotrebljava se matematički model višekriterijskog optimiziranja u kojem je definirano 8 polaznih kriterija za sve kreditne institucije u Republici Hrvatskoj.

Odgovarajući se model izračunava primjenom metode AHP (engl. *Analytic Hierarchy Process*). U modelu su odabrani sljedeći kriteriji (svi se pokazatelji primjenjuju u praksi, a kombinacija su financijskih pokazatelja iz bankarskog sektora s makroekonomskim pokazateljima): udio aktive banaka u BDP-u, stopa ukupnoga kapitala, omjer kapitala i aktive, sigurnost depozita, omjer općih troškova poslovanja i operativnog prihoda, neto kamatna marža, stopa promjene BDP-a i stopa nezaposlenosti.

PD za cjelokupno životno razdoblje izračunava se s pomoću koncepta matričnog množenja, pri čemu je polazno ishodište izračunata vrijednost PD-a za dvanaestomjesečni izračun ECL-a.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

U 2020. nije bilo značajnog pada kreditnog rejtinga koji bi bio rezultat utjecaja pandemije bolesti COVID-19, pa stoga ni značajnog utjecaja na izračun očekivanih kreditnih gubitaka Hrvatske narodne banke jer se radi o visokokvalitetnim ulaganjima.

37.1.4. Promjene u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke

Promjene u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke 1. 1. – 31. 12. 2020.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Financijska imovina	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2020.	(Smanjenje) rezervacija tijekom razdoblja	Povećanje rezervacija tijekom razdoblja	Neto efekt (smanjenja)/ povećanja rezervacija	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke na dan 31. prosinca 2020.
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	204	(418)	625	207	411
Depoziti kod drugih banaka	8.810	(21.566)	19.459	(2.107)	6.703
Kreditni	540	(668)	1.447	779	1.319
Obratni repo ugovori	571	(1.814)	1.468	(346)	225
Devizni dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	7.687	(1.245)	2.209	964	8.651
Obveznice Republike Hrvatske po amortiziranom trošku	—	(518)	17.703	17.185	17.185
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužnički instrumenti	12.363	(3.979)	2.160	(1.819)	10.544
Ostala financijska imovina	7.526	(7)	6	(1)	7.525
UKUPNO	37.701	(30.215)	45.077	14.862	52.563

Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti preračunavaju se u kune prema tečaju važećem na datum transakcije, a rezervacije za očekivane kreditne gubitke iskazane u stranim valutama ponovo se preračunavaju na datum izvještaja o financijskom položaju primjenom tečaja važećeg na taj datum. Ukupno povećanje rezervacija za očekivane kreditne gubitke u izvještajnom razdoblju iznosi 14.862 tisuće kuna. U izvještaju o dobiti ili gubitku na poziciji Umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke iskazano je povećanje umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke u iznosu od 14.894 tisuće kuna (vidi bilješku br. 11). Pozitivne tečajne razlike po stavkama rezervacija za očekivane kreditne gubitke iznosile su 2.845 tisuća kuna, a negativne tečajne razlike

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

2.813 tisuća kuna te su pozitivne neto tečajne razlike u iznosu od 32 tisuće kuna iskazane na poziciji Neto nerealizirane tečajne razlike (vidi bilješku br. 8).

Promjene u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke 1. 1. – 31. 12. 2019.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Financijska imovina	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2019.	(Smanjenje) rezervacija tijekom razdoblja	Povećanje rezervacija tijekom razdoblja	Neto efekt (smanjenja)/ povećanja rezervacija	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke na dan 31. prosinca 2019.
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	297	(333)	240	(93)	204
Depoziti kod drugih banaka	6.750	(29.217)	31.277	2.060	8.810
Kreditni	575	(663)	628	(35)	540
Obratni repo ugovori	1.079	(5.886)	5.378	(508)	571
Devizni dužnički vrijednosni papiri po amortiziranoj trošku	84	(1.112)	8.715	7.603	7.687
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužnički instrumenti	11.712	(2.317)	2.968	651	12.363
Ostala financijska imovina	7.564	(42)	4	(38)	7.526
UKUPNO	28.061	(39.570)	49.210	9.640	37.701

Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti preračunavaju se u kune prema tečaju važećem na datum transakcije, a rezervacije za očekivane kreditne gubitke iskazane u stranim valutama ponovo se preračunavaju na datum izvještaja o financijskom položaju primjenom tečaja važećeg na taj datum. Ukupno povećanje rezervacija za očekivane kreditne gubitke u izvještajnom razdoblju iznosi 9.640 tisuća kuna. U izvještaju o dobiti ili gubitku na poziciji Umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke iskazano je povećanje umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke u iznosu od 9.519 tisuća kuna (vidi bilješku br. 11). Pozitivne tečajne razlike po stavkama rezervacija za očekivane kreditne gubitke iznosile su 1.303 tisuće kuna, a negativne tečajne razlike 1.424 tisuće kuna te su negativne neto tečajne razlike u iznosu od 121 tisuću kuna iskazane na poziciji Neto nerealizirane tečajne razlike (vidi bilješku br. 8).

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

37.1.5. Rezervacije za očekivane kreditne gubitke prema razinama (engl. *stage*) kreditne kvalitete financijskih instrumenata

Rezervacije za očekivane kreditne gubitke prema razinama kreditne kvalitete financijskih instrumenata za 2020.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Financijska imovina	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2020.				Rezervacije za očekivane kreditne gubitke na dan 31. prosinca 2020.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	204	–	–	204	411	–	–	411
Depoziti kod drugih banaka	8.810	–	–	8.810	6.703	–	–	6.703
Kreditni	538	–	2	540	1.317	–	2	1.319
Obratni repo ugovori	571	–	–	571	225	–	–	225
Devizni dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	7.687	–	–	7.687	8.651	–	–	8.651
Obveznice Republike Hrvatske po amortiziranom trošku	–	–	–	–	17.185	–	–	17.185
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužnički instrumenti	12.363	–	–	12.363	10.544	–	–	10.544
Ostala financijska imovina	36	–	7.490	7.526	35	–	7.490	7.525
UKUPNO	30.209	–	7.492	37.701	45.071	–	7.492	52.563

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

Rezervacije za očekivane kreditne gubitke prema razinama kreditne kvalitete financijskih instrumenata za 2019.
(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Financijska imovina	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2019.				Rezervacije za očekivane kreditne gubitke na dan 31. prosinca 2019.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	297	–	–	297	204	–	–	204
Depoziti kod drugih banaka	6.750	–	–	6.750	8.810	–	–	8.810
Kreditni	573	–	2	575	538	–	2	540
Obratni repo ugovori	1.079	–	–	1.079	571	–	–	571
Devizni dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	84	–	–	84	7.687	–	–	7.687
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužnički instrumenti	11.712	–	–	11.712	12.363	–	–	12.363
Ostala financijska imovina	74	–	7.490	7.564	36	–	7.490	7.526
UKUPNO	20.569	–	7.492	28.061	30.209	–	7.492	37.701

Napomena: Ne postoje osiguranja plaćanja za financijsku imovinu u razini 3.

BILJEŠKA br. 37.2 – LIKVIDNOSNI RIZIK

Likvidnosni rizik proizlazi iz nemogućnosti podmirenja dospjelih obveza ili ostalih obveza iz poslovanja Hrvatske narodne banke u ugovorenom roku. Zbog toga Hrvatska narodna banka svojom strategijom upravljanja deviznom likvidnošću mora dnevno osigurati dostatnu raspoloživost sredstava za namiru svih dospjelih i ugovorenih obveza. Likvidnosni rizik kontrolira se ulaganjem međunarodnih pričuva u lako utržive obveznice i djelomično u depozitne instrumente s kratkim dospeljem.

Likvidna sredstva obuhvaćaju svu imovinu koju je moguće unovčiti u roku od jednog do tri dana. Hrvatska narodna banka ulaže ukupne međunarodne pričuve u depozite ročnosti do najviše tri mjeseca i u vrijednosne papire dospeljeća do deset godina, s tim da se vrijednosni papiri portfelja za trgovanje mogu unovčiti u svakom trenutku.

Na dan 31. prosinca 2020. likvidno je bilo oko 74% neto međunarodnih pričuva, a krajem 2019. bilo je likvidno oko 68% neto međunarodnih pričuva.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

Sljedeće tablice prikazuju financijske obveze Hrvatske narodne banke razvrstane prema vremenu preostalom od datuma bilance do ugovornog roka dospijea. Analiza je izvedena iz nediskontiranih novčanih tokova financijskih obveza zasnovanih na najranijem očekivanom datumu dospijea, a uključuje novčane tokove kamata i glavnica kao i buduće izdatke po kamatama.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2020.

	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mj. do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
Obveze							
Novčanice i kovani novac u optjecaju	41.792.678	–	–	–	–	41.792.678	41.792.678
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	90.723.404	–	–	–	72	90.723.476	90.723.476
Repo ugovori	3.754.341	–	–	–	–	3.754.341	3.756.698
Obveze prema državi i državnim institucijama	17.722.073	–	–	–	–	17.722.073	17.722.069
Obveze prema MMF-u	–	–	–	–	9.049.025	9.049.025	9.049.025
Ostale obveze	349.329	337.152	2.317	2.547	395	691.740	694.437
Rezervacije za troškove i rizike	–	–	62.702	–	–	62.702	62.702
Ukupno obveze	154.541.825	337.152	65.019	2.547	9.049.492	163.796.035	163.801.085

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2019.

	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mj. do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
Obveze							
Novčanice i kovani novac u optjecaju	38.734.616	–	–	–	–	38.734.616	38.734.616
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	74.624.724	–	–	–	72	74.624.796	74.624.796
Repo ugovori	5.998.304	–	–	–	–	5.998.304	5.998.829
Obveze prema državi i državnim institucijama	6.712.594	–	–	–	–	6.712.594	6.712.594
Obveze prema MMF-u	–	–	–	–	9.414.492	9.414.492	9.414.492
Ostale obveze	489.032	118.367	2.165	4.669	516	614.749	627.330
Rezervacije za troškove i rizike	–	–	59.767	–	–	59.767	59.767
Ukupno obveze	126.559.270	118.367	61.932	4.669	9.415.080	136.159.318	136.172.424

Napomena: Repo ugovori sadrže obračunate negativne kamate koje se iskazuju kao financijska imovina u Izvještaju o financijskom položaju. Ostale obveze ne sadrže obračunate negativne kamate po financijskoj imovini koje se iskazuju kao ostale obveze u Izvještaju o financijskom položaju.

BILJEŠKA br. 37.3 – TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik je rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih cijena. Tržišni rizik obuhvaća valutni rizik, kamatni rizik i ostale cjenovne rizike.

Valutni rizik (rizik promjene vrijednosti jedne valute u odnosu na drugu) rizik je fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tečaja stranih valuta.

Kamatni rizik je rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih kamatnih stopa.

Ostali cjenovni rizici obuhvaćaju rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena tržišnih cijena koje ne proizlaze iz kamatnog rizika ili valutnog rizika.

BILJEŠKA br. 37.3.1 – Valutni rizik

Hrvatska narodna banka većinu svoje imovine drži u stranoj valuti, zbog čega je izložena valutnom riziku, odnosno fluktuaciji međuvalutnih odnosa između kune i eura te između kune i američkog dolara. Te međuvalutne promjene utječu na Izvještaj o dobiti ili gubitku, pa tako i na konačni financijski rezultat.

Hrvatska narodna banka izložena je valutnom riziku samo za neto međunarodne pričuve koje obuhvaćaju dio pričuva kojim se upravlja u skladu s vlastitim odrednicama (u neto međunarodne pričuve nisu uključena sredstva Ministarstva financija, Europske komisije, SDR-i kod MMF-a ni ulaganja u repo poslove). Visok udio eura pridonosi smanjenju kolebljivosti zbog stabilnog tečaja eura u odnosu na kunu. Premda se izrađuje VaR analiza za valutni rizik te različiti testovi otpornosti na stres, valutna struktura nije definirana tim mjerama, već prije svega valutnom strukturom duga i uvoza. U skladu s tim ne postavljaju se VaR limiti niti se provodi retroaktivno testiranje.

Dijelom pričuva prikupljenih s osnove sredstava izdvojene devizne obvezne pričuve, sredstava Ministarstva financija, repo poslova i sredstava u posebnim pravima vučenja (SDR) središnja banka upravlja pasivno, u skladu s valutnom strukturom ugovorenih deviznih obveza, te nije izložena valutnom riziku.

Valutni VaR za razdoblje od jedne godine s razinom pouzdanosti od 95% iznosi 4,1 mlrd. kuna.

BILJEŠKA br. 37.3.1 – Valutni rizik (nastavak)

37.3.1.1. Analiza osjetljivosti – utjecaj promjena valutnih tečajeva za određeni postotak na Izvještaj o dobiti ili gubitku

Analiza osjetljivosti za 2020.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2020.	USD	EUR
Porast/pad tečaja	+/-5%	+/-1%
Utjecaj promjene tečaja na rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku	907.207/(907.207)	1.128.814/(1.128.814)

Tablica pokazuje osjetljivost rezultata Izvještaja o dobiti ili gubitku Hrvatske narodne banke u slučaju porasta odnosno pada tečaja kune prema euru za $\pm 1\%$ i u slučaju porasta odnosno pada tečaja kune prema američkom dolaru za $\pm 5\%$. Prema podacima za prethodna razdoblja godišnja kolebljivost tečaja kune prema američkom dolaru veća je oko pet puta od kolebljivosti tečaja kune prema euru.

Pozitivan broj znači povećanje rezultata Izvještaja o dobiti ili gubitku ako tečaj kune poraste u odnosu na relevantnu valutu za odabrani postotak (odnosno vrijednost kune oslabi u odnosu na promatranu valutu), a negativan broj znači smanjenje rezultata Izvještaja o dobiti ili gubitku ako se zabilježi pad tečaja kune (odnosno vrijednost kune ojača u odnosu na relevantnu valutu).

U slučaju tečaja kune prema euru nižeg za 1% na datum 31. prosinca 2020. rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku Hrvatske narodne banke bio bi manji približno za 1.128.814 tisuća kuna, a u slučaju tečaja kune prema američkom dolaru nižeg za 5% rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku bio bi manji približno za 907.207 tisuća kuna.

Metodologija izračuna

Iznos neto eurskih i neto dolarskih međunarodnih pričuva sa stanjem na dan bilance pomnožen je s razlikom između tečaja kune prema euru odnosno kune prema američkom dolaru koji je vrijedio na datum bilance i istih tečajeva koji su uvećani odnosno umanjeni za odabrani postotak.

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

Analiza osjetljivosti za 2019.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2019.	USD	EUR
Porast/pad tečaja	+/-5%	+/-1%
Utjecaj promjene tečaja na rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku	1.004.136/(1.004.136)	1.074.532/(1.074.532)

Hrvatska narodna banka
 Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

BILJEŠKA br. 37.3.1 – Valutni rizik (nastavak)

37.3.1.2. Izloženost HNB-a valutnom riziku – analiza imovine i obveza po pojedinim valutama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2020.

	EUR	HRK vezan uz EUR	USD	XDR	HRK vezan uz XDR	Ostale strane valute	HRK	Ukupno
Imovina								
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	33.735.577	–	3.821	–	–	26.427	380	33.766.205
Depoziti kod drugih banaka	10.922.060	2.077	1.148.054	–	–	–	–	12.072.191
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	20.730.767	–	5.860.241	–	–	–	9.411	26.600.419
Kredit	–	–	–	–	–	–	4.532.045	4.532.045
Obratni repo ugovori	4.578.000	–	151.644	–	–	–	–	4.729.644
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	18.266.297	3.518.715	–	–	–	–	16.658.270	38.243.282
Sredstva kod MMF-a	–	–	–	2.701.058	6.363.088	–	–	9.064.146
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	33.185.104	–	11.461.734	–	–	–	–	44.646.838
Ulaganja obračunata metodom udjela	–	–	–	–	–	–	51.076	51.076
Ostala imovina	5.732.109	–	–	–	–	20	615.472	6.347.601
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina	–	–	–	–	–	–	610.168	610.168
Ukupno imovina	127.149.914	3.320.792	18.625.494	2.701.058	6.363.088	26.447	22.476.822	180.663.615
Obveze								
Novčanice i kovani novac u optjecaju	–	–	–	–	–	–	41.792.678	41.792.678
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	5.726.455	–	–	–	–	–	84.997.021	90.723.476
Repo ugovori	3.756.698	–	–	–	–	–	–	3.756.698
Obveze prema državi i državnim institucijama	2.870.938	–	85.941	–	–	25.056	14.740.134	17.722.069
Obveze prema MMF- u	–	–	–	2.688.716	6.360.309	–	–	9.049.025
Ostale obveze	10.770	–	19	7.601	–	6	676.041	694.457
Rezervacije za troškove i rizike	–	–	–	–	–	–	62.702	62.702
Ukupno obveze	12.364.861	–	85.960	2.696.317	6.360.309	25.062	142.268.576	163.801.085
Neto pozicija	114.785.053	3.320.792	18.539.534	4.741	2.779	1.385	(119.791.754)	16.862.530

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

BILJEŠKA br. 37.3.1 – Valutni rizik (nastavak)

37.3.1.2. Izloženost HNB-a valutnom riziku – analiza imovine i obveza po pojedinim valutama (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2019.

	EUR	HRK vezan uz EUR	USD	XDR	HRK vezan uz XDR	Ostale strane valute	HRK	Ukupno
Imovina								
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	7.341.125	–	4.285	–	–	5.344	564	7.551.114
Depoziti kod drugih banaka	14.772.299	2.938	546.663	–	–	–	–	15.321.900
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	32.265.349	–	7.132.248	–	–	–	7.525	39.405.122
Kredit	–	–	–	–	–	–	1.914.408	1.914.408
Obratni repo ugovori	9.274.370	–	2.192.600	–	–	–	–	11.467.170
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	14.365.394	–	–	–	–	–	–	14.365.394
Sredstva kod MMF-a	–	–	–	2.808.611	6.619.913	–	–	9.428.524
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostala sveobuhvatnu dobit	35.297.696	–	12.141.678	–	–	–	–	47.439.374
Ulaganja obračunata metodom udjela	–	–	–	–	–	–	25.736	25.736
Ostala imovina	4.471.050	–	9	–	–	1	595.505	5.066.565
Nekretnine, pogotrojenja, oprema i nematerijalna imovina	–	–	–	–	–	–	620.824	620.824
Ukupno imovina	117.787.481	2.938	22.017.481	2.808.611	6.619.913	5.345	5.164.362	152.406.131
Obveze								
Novčanice i kovani novac u optjecaju	–	–	–	–	–	–	38.734.616	38.734.616
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	4.467.861	–	–	–	–	–	70.156.935	74.624.796
Repo ugovori	4.065.227	–	1.933.602	–	–	–	–	5.998.829
Obveze prema državi i državnim institucijama	59.153	–	6.336	–	–	4.514	6.642.591	6.712.594
Obveze prema MMF- u	–	–	–	2.797.255	6.617.237	–	–	9.414.492
Ostale obveze	17.259	–	15	6.422	–	15	603.619	627.330
Rezervacije za troškove i rizike	–	–	–	–	–	–	59.767	59.767
Ukupno obveze	8.609.500	–	1.939.953	2.803.677	6.617.237	4.529	116.197.528	136.172.424
Neto pozicija	109.177.981	2.938	20.077.528	4.934	2.676	816	(113.033.166)	16.233.707

Napomena: Stavke izvještaja o financijskom položaju iskazane su po neto knjigovodstvenoj vrijednosti (umanjeno za očekivane kreditne gubitke) kako su prikazane u izvještaju o financijskom položaju.

BILJEŠKA br. 37.3.2 – Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik pada vrijednosti deviznih portfelja međunarodnih pričuva Hrvatske narodne banke zbog mogućeg porasta kamatnih stopa na tržištima instrumenata s fiksnim prinosom.

Neto međunarodne pričuve, kojima se upravlja u skladu s vlastitim odrednicama, uložene su u portfelje za trgovanje i investicijski portfelj. Investicijski portfelj može biti formiran kao portfelj koji se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te kao portfelj koji se vrednuje po amortiziranom trošku, a oba služe kao dugoročiji izvor stabilnih prihoda i dugoga su prosječnog dospijeća.

Hrvatska narodna banka kroz Izvještaj o dobiti ima otvorenu izloženost kamatnom riziku samo s portfeljima za trgovanje, dok s investicijskim portfeljima gotovo da nema izloženosti kamatnom riziku.

Portfelji za trgovanje kratkog su vremena vezivanja, pa je time kamatni rizik minimiziran. Portfelj koji se vrednuje po amortiziranom trošku sa stajališta kamatnog rizika nema učinak na Izvještaj o dobiti, a vrijednosni papiri portfelja koji se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, u pravilu, prodaju se samo u situacijama povoljnima za HNB. No, bez obzira na to, i za portfelje koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit vodi se računa o njihovu vremenu vezivanja te kamatnom riziku.

Dijelom pričuva koji se sastoji od sredstava Ministarstva financija, sredstava na osnovi repo ugovora s bankama, kao i na osnovi *swap* intervencija na domaćem deviznom tržištu te na osnovi članstva u MMF-u i druge imovine koja je vlasništvo drugih pravnih osoba, HNB upravlja u skladu s preuzetim obvezama, a radi zaštite od kamatnog rizika.

BILJEŠKA br. 37.3.2 – Kamatni rizik (nastavak)

37.3.2.1. Analiza osjetljivosti zbog izloženosti neto međunarodnih pričuva HNB-a promjenama kamatnih stopa

Analiza osjetljivosti za 2020.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2020.	USD	EUR
Porast/pad krivulje prinosa	+/-1 b. b.	+/-1 b. b.
Utjecaj promjene razine krivulje prinosa na Izvještaj o dobiti ili gubitku	(390)/390	(2.227)/2.227

Kada bi na datum 31. prosinca 2020. cijela dolarska krivulja prinosa bila na razini višoj za jedan bazni bod (0,01%), rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku Hrvatske narodne banke bio bi manji približno za 390 tisuća kuna, dok bi u slučaju razine eurske krivulje prinosa više za jedan bazni bod konačni rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku bio manji približno za 2.227 tisuća kuna.

U slučaju razine krivulja prinosa niže za jedan bazni bod rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku bio bi veći za približno iste iznose.

Metodologija izračuna

Iznos dolarskoga, tj. eurskog portfelja za trgovanje sa stanjem na dan bilance pomnožen je s modificiranim prosječnim vremenom vezivanja (modificirani *duration*) i s jednim baznim bodom u postotnom obliku (0,01%). Modificirano prosječno vrijeme vezivanja označuje za koliko će stotih dijelova postotka pasti vrijednost portfelja ako krivulja prinosa poraste za jedan postotni bod.

Analiza osjetljivosti za 2019.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2019.	USD	EUR
Porast/pad krivulje prinosa	+/-1 b. b.	+/-1 b. b.
Utjecaj promjene razine krivulje prinosa na Izvještaj o dobiti ili gubitku	(529)/529	(3.300)/3.300

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

BILJEŠKA br. 37.3.2 – Kamatni rizik (nastavak)

37.3.2.2. Analiza kamatnog rizika

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2020.

	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mj. do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina	Beskamatno	Ukupno	Prosječni EKS na dan 31. 12.
Imovina								
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	8.599.488	—	—	—	—	25.166.717	35.766.205	-0,64
Depoziti kod drugih banaka	10.584.951	1.691.551	—	—	—	(4.311)	12.072.191	-0,45
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	25.324.318	—	—	—	—	1.276.101	26.600.419	-0,55
Kreditni	—	—	—	4.517.029	—	15.016	4.532.045	0,30
Obratni repo ugovori	4.631.650	98.225	—	—	—	(211)	4.729.644	-0,72
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	—	—	1.123.124	8.588.871	28.328.095	203.192	38.243.282	0,29
Sredstva kod MMF-a	2.696.453	—	—	—	—	6.367.693	9.064.146	0,08
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu	44.419.450	—	—	—	—	227.388	44.646.838	1,00
svēobuhvatnu dobit	—	—	—	—	—	51.076	51.076	—
Ulaganja obračunata metodom udjela	—	—	—	—	—	6.347.601	6.347.601	—
Ostala imovina	—	—	—	—	—	610.168	610.168	—
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina	—	—	—	—	—	610.168	610.168	—
Ukupno imovina	96.056.290	1.789.776	1.123.124	13.105.900	28.328.095	40.260.450	180.663.615	—
Obveze								
Novčanice i kovani novac u optjecaju	—	—	—	—	—	41.792.678	41.792.678	—
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	5.726.455	—	—	—	—	84.997.021	90.723.476	—
Repo ugovori	3.756.698	—	—	—	—	—	3.756.698	-0,85
Obveze prema državi i državnim institucijama	10.501.815	—	—	—	—	7.220.254	17.722.069	0,1
Obveze prema MMF-u	2.688.716	—	—	—	—	6.360.309	9.049.025	0,08
Ostale obveze	—	—	2.317	2.547	—	689.573	694.437	3,00
Rezervacije za troškove i rizike	—	—	—	—	—	62.702	62.702	—
Ukupno obveze	22.673.684	—	2.317	2.547	—	141.122.537	163.801.085	—
Neto pozicija	73.382.606	1.789.776	1.120.807	13.103.353	28.328.095	(100.862.107)	16.862.530	—

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

BILJEŠKA br. 37.3.2 – Kamatni rizik (nastavak)

37.3.2.2. Analiza kamatnog rizika (nastavak)

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

Stanje 31. prosinca 2019.

	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mj. do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Dulje od 5 godina	Beskamatno	Ukupno	Prosječni EKS na dan 31. 12.
Imovina								
Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	4.587.522	—	—	—	—	2.965.592	7.351.114	-0,62
Depoziti kod drugih banaka	12.673.261	2.652.995	—	—	—	(4.356)	15.321.900	-0,42
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobij ili gubitak	37.972.622	—	—	—	—	1.432.500	39.405.122	-0,10
Kredit	—	62.000	27.000	1.792.000	35	35.375	1.914.408	1,22
Obratni repo ugovori	11.466.449	—	—	—	—	721	11.467.170	-0,09
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	—	—	—	2.322.560	11.985.999	57.055	14.365.594	0,06
Sredstva kod MMF-a	2.805.820	—	—	—	—	6.624.704	9.428.524	0,74
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobij	47.174.201	—	—	—	—	265.175	47.439.374	1,01
Ulaganja obračunata metodom udjela	—	—	—	—	—	25.756	25.756	—
Ostala imovina	—	—	—	—	—	5.066.565	5.066.565	—
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina	—	—	—	—	—	620.824	620.824	—
Ukupno imovina	116.477.875	2.714.995	27.000	4.114.560	11.986.034	17.085.867	152.406.151	—
Obveze								
Novčanice i kovani novac u optjecaju	—	—	—	—	—	58.754.616	58.754.616	—
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	4.467.861	—	—	—	—	70.156.935	74.624.796	—
Repo ugovori	5.997.962	—	—	—	—	867	5.998.829	0,14
Obveze prema državi i državnim institucijama	4.897.969	—	—	—	—	1.814.625	6.712.594	0,50
Obveze prema MMF-u	2.797.255	—	—	—	—	6.617.257	9.414.492	0,74
Ostale obveze	—	—	2.165	4.669	—	620.496	627.350	3,00
Rezervacije za troškove i rizike	—	—	—	—	—	59.767	59.767	—
Ukupno obveze	18.161.047	—	2.165	4.669	—	118.004.543	136.172.424	—
Neto pozicija	98.316.828	2.714.995	24.835	4.109.691	11.986.034	(100.918.676)	16.233.707	—

Napomena: Stavke Izvještaja o financijskom položaju iskazane su po neto knjigovodstvenoj vrijednosti (umanjeno za očekivane kreditne gubitke) kako su prikazane u Izvještaju o financijskom položaju. U stupcu Beskamatno iskazane su obračunate kamate i očekivani kreditni gubici.

Na prikazane kamatonosne iznose obračunavaju se fiksne kamatne stope osim na dijelu pozicije Gotovina i sredstva na tekućim računima kod drugih banaka u iznosu od 8.599.488 tisuća kuna (31. 12. 2019.: 4.587.522 tisuće kuna), na dijelu pozicije Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobij ili gubitak (floateri) u iznosu od 245.838 tisuća kuna (31. 12. 2019.: 320.221 tisuća kuna) kao i na dijelu pozicije Obveze prema državi i državnim institucijama u iznosu od 10.501.815 tisuća kuna (31. 12. 2019.: 4.897.969 tisuća kuna), na koje se obračunava varijabilna kamatna stopa.

BILJEŠKA br. 37.3.3 – Ostali cjenovni rizici

Hrvatska narodna banka izložena je ostalim cjenovnim rizicima za sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama i plemenite metale jer cjenovni rizici utječu na promjenu vrijednosti tih financijskih instrumenata.

37.3.3.1. Analiza osjetljivosti – utjecaj promjena cijena financijskih instrumenata za određeni postotak na Izvještaj o dobiti ili gubitku

Analiza osjetljivosti za 2020. – sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2020.

Porast/pad cijena financijske imovine izložene cjenovnom riziku	+/-1%
Utjecaj promjene cijena na rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku	12.286/(12.286)

Tablica pokazuje osjetljivost rezultata Izvještaja o dobiti Hrvatske narodne banke u slučaju porasta odnosno pada cijene financijskih instrumenata za $\pm 1\%$.

Pozitivan broj znači povećanje rezultata Izvještaja o dobiti ili gubitku ako dođe do porasta cijene financijskih instrumenata za odabrani postotak, a negativan broj znači smanjenje rezultata Izvještaja o dobiti ili gubitku ako se zabilježi pad cijena financijskih instrumenata.

U slučaju porasta cijena financijskog instrumenta za 1% u odnosu na cijene zabilježene na datum 31. prosinca 2020. rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku Hrvatske narodne banke bio bi veći približno za 12.286 tisuća kuna, a u slučaju pada cijena za 1% rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku bio bi manji približno za 12.286 tisuća kuna.

Analiza osjetljivosti za 2020. – plemeniti metali

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2020.

Porast/pad cijena financijske imovine izložene cjenovnom riziku	+/-5%
Utjecaj promjene cijena na rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku	471/(471)

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

Tablica pokazuje osjetljivost rezultata Izvještaja o dobiti Hrvatske narodne banke u slučaju porasta odnosno pada cijene plemenitih metala za $\pm 5\%$.

Pozitivan broj znači povećanje rezultata Izvještaja o dobiti ili gubitku ako dođe do porasta cijene financijskih instrumenata za odabrani postotak, a negativan broj znači smanjenje rezultata Izvještaja o dobiti ili gubitku ako se zabilježi pad cijena financijskih instrumenata.

U slučaju porasta cijena plemenitih metala za 5% u odnosu na cijene zabilježene na datum 31. prosinca 2020. rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku Hrvatske narodne banke bio bi veći približno za 471 tisuću kuna, a u slučaju pada cijena za 5% rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku bio bi manji približno za 471 tisuću kuna.

Metodologija izračuna

Stanje ulaganja u financijsku imovinu izloženu cjenovnim rizicima na dan bilance uvećano je odnosno umanjeno za odabrani postotak promjene cijene financijskih instrumenata.

Analiza osjetljivosti za 2019. – sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2019.

Porast/pad cijena financijske imovine izložene cjenovnom riziku	+/-1%
Utjecaj promjene cijena na rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku	13.317/(13.317)

Analiza osjetljivosti za 2019. – plemeniti metali

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2019.

Porast/pad cijena financijske imovine izložene cjenovnom riziku	+/-5%
Utjecaj promjene cijena na rezultat Izvještaja o dobiti ili gubitku	376/(376)

BILJEŠKA br. 38 – POVEZANE OSOBE

Hrvatska narodna banka pri obavljanju redovitih aktivnosti ulazi u transakcije s povezanim osobama. Povezane osobe, u skladu s MRS-om 24 – Objavljivanje povezanih osoba, jesu država i državna tijela Republike Hrvatske, Hrvatski novčarski zavod i ključni menadžment Hrvatske narodne banke. Trgovačka društva i druge pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske (uključujući kreditne institucije) ne smatraju se povezanim osobama u smislu objava u ovoj bilješci. Transakcije s povezanim osobama odvijale su se pod redovitim tržišnim uvjetima.

a) Odnosi s državom i državnim tijelima Republike Hrvatske

Hrvatska narodna banka u isključivom je vlasništvu Republike Hrvatske, ali pri ostvarivanju svojeg cilja i u izvršavanju svojih zadataka Hrvatska narodna banka samostalna je i neovisna.

U odnosu s državnim tijelima Republike Hrvatske Hrvatska narodna banka ima ulogu depozitara, odnosno vodi račune Republike Hrvatske i obavlja platni promet po tim računima. Hrvatska narodna banka može prema tržišnim uvjetima obavljati poslove fiskalnog agenta za Republiku Hrvatsku vezane uz:

- izdanja dužničkih vrijednosnih papira Republike Hrvatske, i to kao agent izdanja ili kao knjižni voditelj cijelog izdanja
- isplate iznosa glavnice, kamata i ostalih troškova povezanih s vrijednosnim papirima
- ostala pitanja povezana s navedenim poslovima, ako su u skladu s ciljem Hrvatske narodne banke.

Odnosi s državom i državnim tijelima RH prikazani su u sljedećoj tablici:

	2020.		2019.	
	Država	Državna tijela	Država	Državna tijela
<i>(svi iznosi izraženi su u isučeana kuna)</i>				
IMOVINA				
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	19.994.169	–	–	–
Ostala imovina	1.711	231	1.690	424
UKUPNO	19.995.880	231	1.690	424
OBVEZE				
Depoziti	13.598.929	4.123.140	5.089.638	1.621.585
Obračunate kamate i ostale obveze	212.772	–	118.780	–
UKUPNO	13.811.701	4.123.140	5.208.418	1.621.585
PRIHODI				
Kamatni prihodi izračunati metodom efektivne kamatne stope	100.731	–	–	–
Ostali kamatni prihodi	6.386	–	732	–
UKUPNO	107.117	–	732	–
RASHODI				
Kamatni rashodi	9.166	–	59.776	–
UKUPNO	9.166	–	59.776	–

Hrvatska narodna banka
Financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2020.

Državna tijela koja se smatraju povezanim osobama jesu Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

b) Ovisni subjekt (pridruženi subjekt do 30. lipnja 2020.)

Ulaganje Hrvatske narodne banke u Hrvatskom novčarskom zavodu ulaganje je u ovisni subjekt (pridruženi subjekt do 30. lipnja 2020.), a vlasnički udio Hrvatske narodne banke u kapitalu Hrvatskoga novčarskog zavoda iznosi 100,00% (2019.: 42,6%). Detaljne objave o Hrvatskom novčarskom zavodu navedene su u bilješci br. 21.

Odnosi s Hrvatskim novčarskim zavodom prikazani su u sljedećoj tablici:

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	2020.	2019.
IMOVINA		
Ulaganja obračunata metodom udjela	51.076	25.736
Ostala imovina	37.123	52.447
UKUPNO	88.199	78.183
OBVEZE		
Ostale obveze	84	–
UKUPNO	84	–
PRIHODI		
Dobici pri usklađivanju vrijednosti ulaganja u HNZ	10.103	2.479
Ostali prihodi	32	11
UKUPNO	10.135	2.490
RASHODI		
Gubici pri usklađivanju vrijednosti ulaganja u HNZ	34	360
Kovanje kovanog novca kuna i lipa*	76.075	79.211
Ostalo	108	541
UKUPNO	76.217	80.112

* Iskazan je ukupan iznos računa HNZ-a za izradu kovanica za izvještajnu godinu. Prikazani iznos razlikuje se od računovodstveno iskazanih troškova jer se troškovi izrade kovanica priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku u skladu s politikom razgraničenja troškova (vidi bilješku br. 10).

e) Ključni menadžment Hrvatske narodne banke

Savjet Hrvatske narodne banke nadležan je i odgovoran za ostvarivanje cilja i izvršavanje zadataka Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke utvrđuje politike povezane s djelovanjem Hrvatske narodne banke. Slijedom navedenoga ključni menadžment Hrvatske narodne banke čine članovi Savjeta Hrvatske narodne banke.

Članovi su Savjeta Hrvatske narodne banke guverner, zamjenik guvernera i šest viceguvernera Hrvatske narodne banke.

Kratkoročne naknade ključnom menadžmentu Hrvatske narodne banke za 2020. iznose 9.092 tisuće kuna, od čega se iznos od 1.275 tisuća kuna odnosi na doprinose za mirovinsko osiguranje (2019.: 9.201 tisuću kuna, od čega se 1.311 tisuća kuna odnosilo na doprinose za mirovinsko osiguranje).

Rezervacije za primanja zaposlenih za ključni menadžment Hrvatske narodne banke iznose 504 tisuće kuna (2019.: 475 tisuća kuna).

BILJEŠKA br. 39 – DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA

Prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 47/2020.) Hrvatska narodna banka od 1. siječnja 2021. sastavlja financijske izvještaje u skladu sa Smjernicom (EU) 2016/2249 Europske središnje banke od 3. studenoga 2016. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2016/34), sa svim izmjenama (u nastavku teksta: Smjernica ESB-a). Za izvještavanje o transakcijama koje nisu regulirane Smjernicom ESB-a Hrvatska narodna banka primjenjuje, pod uvjetom da ne postoji suprotna odluka Savjeta Hrvatske narodne banke, načela vrednovanja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je prihvatila Europska unija, a koji su bitni za poslove i izvještaje Hrvatske narodne banke.

Najznačajnije razlike u odnosu na dosadašnji računovodstveni okvir (Međunarodni standardi financijskog izvještavanja koji su na snazi u EU-u) jesu u načinu priznavanja realiziranih i nerealiziranih dobitaka i gubitaka od tečajnih razlika i promjena cijena financijskih instrumenata. Prema Smjernici ESB-a i tzv. asimetričnom pristupu nerealizirani dobitci od tečajnih razlika i promjene cijena ne priznaju se u računu dobiti i gubitka, već se evidentiraju na revalorizacijskim računima. Nerealizirani gubici od tečajnih razlika i promjena cijena prenose se na kraju godine u račun dobiti i gubitka ako prelaze prethodno evidentirane revalorizacijske dobitke na odgovarajućem revalorizacijskom računu. Za svaku se valutu izračunava prosječni trošak valute, a usporedbom transakcijskog tečaja i prosječnog troška valute izračunavaju se realizirani dobitci/gubici od tečajnih razlika, dok se usporedbom prosječnog troška valute i srednjeg tržišnog tečaja valute (srednji tečaj HNB-a) izračunavaju nerealizirani dobitci/gubici od tečajnih razlika. Tečajna revalorizacija provodi se zasebno za svaku valutu jer se ne smiju prebijati pozitivni efekti revalorizacije pojednoj valuti s negativnim efektima revalorizacije po drugoj valuti.

Također se mijenja računovodstvena politika priznavanja troškova tiskanja novčanica i kovanja kovanog novca kuna na način da se ovi troškovi više ne razgraničavaju, već se priznaju u računu dobiti i gubitka onda kada su fakturirani ili kada nastaju na neki drugi način.

Financijske izvještaje prema novim računovodstvenim politikama čine Bilanca, Račun dobiti i gubitka i Bilješke uz financijske izvještaje. Počevši od financijske godine 2021. Hrvatska narodna banka više ne sastavlja Izvještaj o novčanim tokovima i Izvještaj o promjenama kapitala. Financijski izvještaji sastavljaju se jednom godišnje jer prema Smjernici ESB-a nema obveze ni pravila za sastavljanje polugodišnjih izvještaja.

Nakon 31. prosinca 2020. nije bilo drugih značajnijih događaja koji bi imali utjecaja na financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.